

ଭଙ୍ଗା ଦେଶା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଏସୀୟ କାହାଣୀ

ବେଲିଶ୍ୱେର ଧାନୋଆ

ଭଙ୍ଗା ଡେଶା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଏସୀୟ କାହାଣୀ

ଲେଖକ

ବେଲିଶ୍ୱେର ଧାନୋଆ

ଚିତ୍ର

ପୌଲିନ ଧାନୋଆ

ଅନୁବାଦ

ମହେଶ୍ୱର ମୂଳିଆ

ନ୍ୟାସନାଲ୍ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଭଣ୍ଡାରୀ

1984 (ଶତାବ୍ଦୀ 1906)

© ବେଲିଶ୍ୱେର ଧାନୋଆ, 1980

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ © ନ୍ୟାସନାଲ୍ ବୁକ୍‌ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ, 1984

REVISED PRICE Rs 5 00

THE BROKEN WING AND OTHER ASIAN TALES (*Oritya*)

Published by Director, National Book Trust, India, A-5, Green Park, New Delhi 110016 and printed by Gautam Packaging, B-29, Okhla Industrial Area, Phase I, New Delhi 110020

ଭଞ୍ଜ ଡେଣା

(କୋରିଆ ପରୀ କାହାଣୀ)

ଜଣେ ବୁଢ଼ା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଚିନି ମୁଥ । ବଡ଼ ଦୁଇ ମୁଥ ଦେଖିବାକୁ ଭାରି ଅସୁନ୍ଦର । ହେଲେ ସାନମୁଥଟି ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର । କାମରେ ଝି ସେମିତି ଧୂରନ୍ଦର । ସାନ ଭଲ୍-ବୁଞ୍ଚ ଏତେ ଖଟେ ଯେ ତା' ଦେହରେ ଖାଲି ଚମ ଆଉ ଛାତ ଦିଶୁଥାଏ । ବୁଢ଼ା ସବୁ ମୁଥଙ୍କ ଭିତରୁ ଭଲ୍-ବୁଞ୍ଚକୁ ବେଶି ଅଦର କରୁଥିଲେ । ସେଇଥିପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଦି ମୁଥ ରାଗି ଥାଉ ଯିବାରେ ଜଳି ଯାଉଥାନ୍ତି ।

ଦୁଇ ଗ୍ୟାକୁ ବୁଢ଼ାଙ୍କର ଦିନେ କାଳ ହୋଇଗଲା । ଭଲ୍-ବୁଞ୍ଚକୁ ଏଣିକି ତାର ଦୁଇ ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କ ଚନ୍ଦା ଉପରେ ରହିବାକୁ ହେଲା । ବାପାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ପିଲାଟି ଶିକର ଦୁଃଖରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା । ଖାଲି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଏହା ଦେଖି ବଡ଼ଭାଇ ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ରାଗି ଯାଇ କହିଲା, “ହେ, ସକେଇବା ବନ୍ଦକର ।”

ମଝିଆ ଭାଇ ସାଲସାରୀ ତା' କଥାକୁ ଦୋହରେଇ କହିଲା, “ହେ, ସକେଇବା ବନ୍ଦକର ।”

ସାଲସାରୀ ଭାରୀ ନିର୍ଭୁତିଆ । ସେ ନିଜେତ କିଛି ଚିନ୍ତା କରେ ନା । ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ଯାହା କହେ, ସେଇ କଥାକୁ ସେ ସବୁବେଳେ ଦୋହରାଏ ।

“ତୋର ଏ ଅଭାଗା ମୁହଁଟା ଚାହିଁବାକୁ ମୋର ମୋଟେ ଇଚ୍ଛା ହେଉନି ।”
ରାଗରେ ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗ କହି ଚାଲିଯାଏ ।

ସାଲସାରୀ ବି ଆରମ୍ଭ କଲା, “ତୋର ଏ ଅଭାଗା”-- ତା କଥା ସରିନାହିଁ
ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗ ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗର ବେକକୁ ଧରି ପଦାକୁ ଠେଲି ଦେଲା । ପୁଣି ତା ଉପରକୁ
ଶୁଖିଲା ବୁଟି ଖଣ୍ଡେ ଫିଙ୍ଗି କହିଲା, “ନେ, ଏହାକୁ । ବାପ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଯେତିକି ଭାଗ
ତୁ ପାଇଥାନ୍ତୁ ଏ ବୁଟି ଖର୍ଚ୍ଚକ ତା’ଠୁ ଅଧିକ ।”

ଏହା କହି ଦି ଭାଇ ଯାକ ହାତ ଧସାଧସି ହୋଇ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ ।
ବିଚର ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗ ଯେତେ କାକୁଡ଼ି ମିନତି ହେଲା, ସେମାନେ ହସି ଉଡ଼ାଇଦେଲେ ।

ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗ ଭାବିଲା, ତା’ର ଦୁଷ୍ଟ ଭାଇମାନଙ୍କ ପାଖରେ କାକୁଡ଼ି ମିନତି ହେବା
ବୁଝା । ସେଇଠୁ ସେ ପାଖ ଜଙ୍ଗଲ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ତ ଭାରି ଚତୁର
ଆଉ ବୁଦ୍ଧିମାନ ପିଲା । ସେଇ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଜୋଟ କୁଡ଼ିଆଟିଏ କରିବାପାଇଁ କିଛି
କାଠ ଆଉ ନତା ଯୋଗାଡ଼ କଲା । ନିଜର ଆଶ୍ରା ଲାଗି ଉତ୍ତେଜି ମଜବୁତ କାଢ଼ି
ଆଉ ପରିଷ୍କାର ଉପର କରିବାକୁ ତାକୁ ବେଶି ବେଳ ଲାଗିଲା ନାହିଁ ।

ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗର ସ୍ୱଭାବ ତ ସବୁବେଳେ ହସ ହସ । ବଣରୁ ଚେରମୂଳ, କୋଳି
ଯାହା ପାଏ, ତାକୁ ଖାଇ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ଚଳିଯାଏ । ହେଲେ ଆଗକୁ ଆସୁଛି ଶୀତ
ଦିନ । ସେ ଜାଣେ ଜୋଟିଆ ଘରଟିରେ ଭାରି ଥଣ୍ଡା ହେବ । ତାକୁ ବହୁତ ହିନସା
ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଦିନକର ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗକୁ ଭାରି ଶ୍ୱେଦ ହେଉଥାଏ । ସକାଳଟା ଯାକ ଖୋଜି ଖୋଜି
ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଉପର ଓଲି ମୁଠାଏ କୋଳି ଯୋଗାଡ଼ କଲା । ଏଇତକ କୋଳି ତାକୁ
କେଉଁଠୁ ଅର୍ଥକ । ବିଚର ବିକଳ ହୋଇ ସେ କୋଳିଗୁଡ଼ାକୁ ଅନେଇ ରହିଲା ।
ଶେଷକୁ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସଟାଏ ପକେଇ ଘର ଆଡ଼କୁ ସେ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ିଲା । ଯାଉ ଯାଉ
ବାଟରେ ଦେଖିଲା, ସାମନାରେ ତାର ଚଢ଼େଇଟିଏ ଆଘାତ ପାଇ ପଡ଼ିଛି ।

ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗ ନଇଁପଡ଼ି ଚଢ଼େଇଟିକୁ ଚାହିଁଲା । ଅତି ବିକଳରେ ତା’ ଡେଣା ଯୋଡ଼ିକ
ଜାଣିପିଟି ହେଉଛି । ସେ ସତରେ ତରି ଯାଇଥାଏ, ପିଲଟା କାଳେ ତାକୁ ଆଘାତ
କରିବ । ହେଲେ ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗ ଆସେ ଆସେ ତା’ ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ଟେକି ଦେଖିଲା ଚଢ଼େଇଟିର
ଗୋଟିଏ ଡେଣା ଶୁଖିଯାଇଛି ।

ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗ ଟିକି ଚଢ଼େଇଟି ନେଇ ଘରକୁ ଧାଇଁଲା । ଘାସରେ ତା’ ପାଇଁ ନରମ
ଶେଯଟିଏ କଲା । ଆଗପଛ କିଛି ବିଘ୍ନର ନକରି ନିଜେ ଖାଇବା ପାଇଁ ସାଇତି ରଖି-
ଥିବା କୋଳିତକ ଚଢ଼େଇକୁ ଖୁଆଇ ବସିଲା ।

ତା’ର ଆଦର ସହରେ ଚଢ଼େଇଟି ଖୁବ୍ ସହଜ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଦିନେ
ସକାଳେ ସେ ଉଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ଚଢ଼େଇ ଉଡ଼ି ଯିବାରୁ ତାର ମନ ଭାରି ଦୁଃଖ ହେଲା ।
ଏତେଦିନକେ ସାଥିଟିଏ ପାଇଥିଲା । ତାକୁ ପୁଣି କେତେ ଶରଧା କରୁଥିଲା ।

ତହିଁଆର ଦିନ ଦୁଆର ସାମନାରେ ଚିହ୍ନା ଚେଁ ଚେଁ ସ୍ୱର ଶୁଣି ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଗଲା । ବାହାରକୁ ଅନେଇ ଦେଖିଲା, ତାର ସାଥି ଚଢ଼େଇଟି ଫେରି ଆସିଛି ।

ଅନ୍ଧରେ ତାର ଜୋଟ ମଞ୍ଜିଟିଏ । ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗର ଗୋଡ଼ ତଳେ ମଞ୍ଜିଟି ପକେଇ
ଦେଇ ଚଢ଼େଇଟି କହିଲା, “ଦୁମର ଦୟାପଣ ପାଇଁ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି ।

ନିଅ ଏ ମଞ୍ଜିଟି ମାଟିରେ ପୋତିଦିଅ । ଦେଖିବ, ତମର ଶର୍ୟ କେମିତି ବଢ଼ି ଯିବ ।”

ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗ କ’ଣ ପଚାରିବାକୁ ଯିବା ଆଗରୁ ଚଢ଼େଇଟି କୁଆଡ଼େ ଉଡ଼ିଗଲା । ସେଠାରୁ ସେ ମଞ୍ଜିଟି ଗୋଟେଇ ଦୁଆର ଆଗରେ ତାକୁ ପୋତି ଦେଲା ।

ତହିଁଆର ଦିନ ସକାଳେ ସେ ଯେତେବେଳେ ଉଠିଲା, ଦେଖିଲା ଘରଟା ସେଯାକେ ଅନ୍ଧାର । ଭାବିଲା, ଆଜି ବୋଧେ ସେ ଖୁବ୍ ସଫଳ ଉଠି ପଡ଼ିଛି । ସୁନ୍ଦର ଉଇଁଲିଶି କି ନା, ଦେଖିବାକୁ ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗ ଶେଯରୁ ଉଠି ବାହାରକୁ ଅନେଇଁଲା । ଉଡ଼ିବା ଶକ୍ତି ବଡ଼ ନରମ ପତ୍ରଟିଏ ତା ମୁହଁରେ ବାଜିଗଲା । ଦେଖିଲା, ଆଗରେ ତା’ର ଗୁଡ଼ାଏ ସବୁଜପତ୍ର । ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ମଝିରେ ବାଟ କାଟି ଯାଉ ଯାଉ ସବୁ ଲତା ଗୁଡ଼ା ତା’ ମୁହଁରେ ଗୁଡେଇ ହୋଇଗଲା । କାନକୁ ତାର ସଲ ସଲ ଲାଗିଲା ।

“ଆରେ ଏତ କ’ଣ ଲାଉଗଛ !” ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ଏତେ ବଡ଼ ଗଛ ଆଗରୁ ସେ କେଉଁଠି ଦେଖି ନ ଥିଲା । କୁଡ଼ିଆ ଘରଟିର ତଳୁ ଉପର ଯାଏ ଗଛ ଲଟେଇ ଥାଏ । ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗର ଆଖି ଯୋଉଯାକେ ପାଇବ, ସେଇ ଯାଏ ଲତା ବିଛେଇ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ମୋଟା ମୋଟା ଶାଗୁଆ ପତ୍ର ଭିତରେ ଓହଳି ଥାଏ, ବଡ଼ବଡ଼ ରସାଳିଆ ଲାଉ ।

ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ଯାହା ହେଉ, ଏଣିକି ଆହାର ପାଇଁ ତାକୁ ଆଉ ବଣକୁ ଖୋଜି ଯିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ଭାବି ଇଲ୍‌ବୁଙ୍ଗ ଗୋଟିଏ ଲାଉ ଡୋଳିଲା । ତାକୁ ଧରି କୁଡ଼ିଆକୁ ଆସିଲା ।

ଲାଉଟି ଯେନିତି ସେ କାଟିଚି ତା' ଭିତରୁ ଝଲସି ଉଠିଲା ଏକ ତୋଫା
ଆଳୁଅ । ଲାଉଟି ଦି ଫାଳ ହୋଇଗଲା । ଇଲ୍‌ବୁଟ୍ ତାକୁ ଦେଖି ତ ଏକବାରେ
ତାଟକା । ସେଇ ଲାଉ ଫାଳ ଭିତରୁ ସୁଅଭଳି ସୁନାର ମୋହର ଗୁଡ଼ା ତଳେ ଅଜାତି
ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଗଛରେ ପୁଣି ଫଳିଚି ଅସରନ୍ତି ଲାଉ । ସବୁଥିରେ ସୁନାମୋହର ଭରପୁର ॥

ନିଜର ଏ ସୌଭାଗ୍ୟ ଦେଖି ଇଲ୍‌ବୁଟ୍‌ର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ଖୁସିରେ
ସେ ଗଛକୁ ଆଉ ଦୁଇଟି ଲାଉ ଦେଲିଲା । ତାକୁ ଧରି ଚାଲିଲା ନିଜ ଘରକୁ ।
ଘରମାନେ ସିନା ତା' ସ୍ତୁତି ଏତେ ନିଶ୍ଚୁର । ହେଲେ ତା'ର ଏ ସୁଖରେ ଘରମାନଙ୍କୁ
ଘଣ୍ଟାଦାର କରିବାକୁ ମନଟା ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ସେତେବେଳେ ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ଆଉ ସାଲସାରୀ ଶେଯରେ ଶୋଇଥାନ୍ତି । ଇଲ୍‌ବୁଟ୍
ଉପହାର ଧରି ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଦି'ଘର ଗାଢ଼ ନିଦରେ ଶୋଇ
ଯୋରରେ ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ଛାଡ଼ୁଥାନ୍ତି ।

ଇଲ୍‌ବୁଟ୍ ଲାଉ ଦୁଇଟି ମେଜ ଉପରେ ଥୋଇ ଖୁସିରେ ତାକ ଛାଡ଼ିଲା, ଘର
ଦେଖିଲେ ତମମାନଙ୍କ ପାଇଁ କ'ଣ ଆଣିଚି ।”

ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ଗୋଟିଏ ଆଖି ଖୋଲିଲା । ଲାଉ ଉପରେ ତା' ଆଖି ଯେନିତି ପଡ଼ିଚି
ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠି କହିଲା, “ଆରେ, ଇଏ କ'ଣ ? ଦୁଇ ଲାଉଗୁଡ଼ା ॥”

ସାଲସାରୀ ବି ହାଇମାରି ଆଖିପତା ଖୋଲିଲା । ସେ ବି ଯେନିତି କହି ଉଠିଲା
‘ଆରେ, ଇଏ କ'ଣ-- ।”

ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି କହିଲା, “ଏ ଲାଉଗୁଡ଼ା ଆମର ଦରକାର ନାହିଁ । ଆମ ବଗିଚାରେ
ତ ଲାଉ ଇର୍ଷ୍ଟ ହୋଇଚି ।”

ସାଲସାରୀ ବି ସେଇ କଥାକୁ ଦୋହରେଇ କହିଲା, “ଏ ଲାଉଗୁଡ଼ା--”

ହେଲେ ଇଲ୍‌ବୁଟ୍ ବାଧ୍ୟ ହେଇ କହିଲା, “ଦେଖ ଘର ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି, ଇଏ
ସାଧାରଣ ଲାଉ ନୁହଁ ।”

ଏହା କହି ସେ ଗୋଟିଏ ଲାଉ ଛାଡ଼ି ବା ମାଛେ ସୁନା ଗୁଡ଼ା ସେଥିରୁ ଅଜାତି
ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଏହା ଦେଖି ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ଆଉ ସାଲସାରୀ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ସେଠାକୁ ଛୁଟି
ଆସିଲେ । କୀବନରେ ସେମାନେ ଏତେ ବେଗରେ କେବେ ଧାଇଁ ନଥିବେ । ସେଠି
ପହଞ୍ଚି ଲୋଭରେ ସେମାନେ ସୁନା ଗୋଟେଇବାରେ ଲାଗିଗଲେ । ବଡ଼ ଆଗ୍ରହରେ
ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଲାଉଟି କାଟିଲେ । ଆଂଗୁଠି ବାଟେ ସୁନା ଗୁଡ଼ା ଅଜାତି ହୋଇ
ପଡ଼ିଲା ।

ଏହାଦେଖି ସେମାନେ ଖୁସିହୋଇ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ, “ହେଃ ହେଃ, ଅଲ୍ଲ
ପରିଶ୍ରମରେ ବହୁତ ଖେଳ ॥”

ଇଲ୍‌ବୁଟ୍ ଘରମାନଙ୍କୁ ସେଇ ଉଂଗାତେଣା ତତେଇଚିର କଥା କହିଲା । ଏହା
ଶୁଣି ସେମାନେ ହିଂସାରେ ଜଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ମନେ ମନେ କ'ଣ ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଇଲ୍‌ବୁଟ୍
ସେଠି ଯେନିତି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଥିବାର ଦେଖି ତାକୁ ଧକ୍କାଟାଏ ପକେଇ କହିଲା

“ପଳା ଏଠି, ତୋ ସହିତ ଆଗ
ଭଳି ଆମର କିଛି ସମ୍ପର୍କ
ନାହିଁ ।”

ଇଲ୍‌ବୁଟ ଦୁଃଖ ମନରେ
ସେଠୁ ଫେରି ଆସିଲା । ସେ
ଆଶା କରିଥିଲା, ଭାଇମାନେ
ଆଦର କରି ତାକୁ ଘରକୁ ପୁଣି
ଫେରି ଆସିବାକୁ କହିବେ ।
ହେଲେ ଦେଖିଲା ଏବେ ବି
ସେମାନେ ତାକୁ କେତେ ଘୃଣା
କରୁଛନ୍ତି ।

ଇଲ୍‌ବୁଟ ଯିବା ପରେ
ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ତାକୁ ଡାକିଲା, “ସାଲ-
ସାରୀ । କୁଆଡ଼େ ଯାବୁ ?”

ଘର ଚଟାଣ ପାଖରେ ସେ
ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲା ।
ଦେଖିଲା, ତାର ଅଳସୁଆ ଭାଇ
ସୁନା ଉପରେ ମୁଣ୍ଡ ଥୋଇ
ଶୋଇ ଯାଇଛି ।

ତା’ ଉପରେ ସେ ଗୋଇଠା
ଟାଏ ପକାଇଲା । ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ
ଜାତିପିଟି ହୋଇ ସାଲସାରୀ
ତା’ ଗୋଡ଼ ଉପରକୁ ଡେଇଁ
ପଡ଼ିଲା ।

ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି କହିଲା, “ଶୁଣ୍ଠ
ବୋକା । ମୁଣ୍ଡଟା ଟିକିଏ ନୁଆଇ
ପକା, ତା’ ହେଲେ ମୋ କଥା
ଶୁଣି ପାରିବୁ ।”

ଏଇ ଦେଖ, ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି
କେତେ ଜୋର ଓ ମୋଟା ଆଉ
ସାଲସାରୀ କେତେ ଡେଙ୍ଗା
ପୁଣି ପଡ଼ଲା ।

ଯାଲସାରୀ ଯଦୁବେଳେ ଆପଣ କରେ, ତଳେ
 ଏତେ ଦୂରରୁ ସେ ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗିର କଥା ଆସି
 ଶୁଣିପାରୁ ନାହିଁ । ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗିର ଆଦେଶ ମାନି
 ଯାଲସାରୀ ବାଧ୍ୟ ପିଲଟି ପରି ନଇଁ ପଡ଼ିଲା
 ଆଉ ପରିଶ୍ରମର ଦୁରନ୍ଧାର ସ୍ୱରୂପ ଖାଇଲା ନାକ
 ମୋଡ଼ା । ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗିର ସ୍ୱଭାବ ତ ତାକୁ ଭଲରୂପେ
 ଜଣା । ସେଥିପାଇଁ ତାର ଏମିତି ଖରାପ ବ୍ୟବ-
 ହାରରେ ସେ କେବେ ଆପଣ କରେନା । ଏ ଦୁହିଁଙ୍କ
 ଭିତରୁ ମୋଟା ଶରୀର ବେଶି ବୁଝିଆ । ଯାଲସାରୀ

ଅଯଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ଖୋଲାଇ କଷ୍ଟ ପାଇବା ଅପେକ୍ଷା ନାକ ମୋଡ଼ା ସହି ବଡ଼ଭାଇର ଆଦେଶ ମାନି ନେଉଥିଲା । ସତରେ ଦୁଇଭାଇଙ୍କର ମନ ବେଶ୍ ମିଶୁଥିଲା ।

ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ତା ବୋକା ଭାଇକୁ ଆଦେଶ ଦେଲା, ବଣକୁ ଯାଇ ଭଜା ତେଣା ଥିବା ଚଢ଼େଇ ଖୋଜି ଆଣ । ତାକୁ ପୁଣି ଚେତେଇ ଦେଇ କହିଲା, ସଦି ଖାଲି ହାତରେ ଫେରୁ, ତୋର କପାଳ ଫାଟିଲା ବୋଲି ଜାଣିବୁ ।

ସାଲସାରୀ ଖୁଲିଯିବା ପରେ ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ସୁନାଯାକ ଗଣିବାକୁ ବସିପଡ଼ିଲା ।

ସଞ୍ଜ ହୋଇ ଆସିବାରୁ ସାଲସାରୀ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଖୋଜି ଖୋଜି ଏ ଯାଏ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଭଜା ତେଣା ଥିବା ଚଢ଼େଇର ଦେଖା ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଆଖିରୁ ତାର ଖାଲି ପାଣି ଗଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଆହତ ପକ୍ଷୀ ନେଇ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ତା' ଉପରେ ଯେଉଁ ମାତ ଚଢ଼ିବ, ସେ କଥା ଭାବିଲା ବେଳକୁ ତା' ନାକ ପୋତି ଉଠିଲା ।

ଶେଷକୁ ଅତି ଉତ୍ସାହରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଉଡ଼ନ୍ତା ଚଢ଼େଇକୁ ଧରିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର ଗୋଟିଏ ତେଣା ଭାଙ୍ଗି ପକେଇଲା । ବିକସ୍ତ ଦୃଶ୍ୟରେ ଚଢ଼େଇଟିକୁ ଧରି ସେ ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଆଉ ଚଢ଼େଇଟି କେମିତି ଆଣିବି, ତା ଆଗରେ ସବୁ ଗପିଗଲା ।

ଆଗ୍ରହର ସହିତ ନାକଟି ମୋଡ଼ିଦେଇ କହିଲା, “ଅନ୍ୟ ତେଣାଟିକୁ ମଧ୍ୟ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲେ ହେବ ।”

ସାଲସାରୀର ନାକ ଧରିବାକୁ ଗଲାବେଳେ ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗିର ଯେତେ ଅଳ ଅଳ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଦି'ଭାଇ ଯାକ ଘାସ ଲଟା, କୋଳି ଖୁଆଇ ଚଢ଼େଇଟିର ବହୁତ ସେବା କଲେ । ହେଲେ ସେ ଭଲ ହେବାକୁ ଅନେକ ବେଳ ଲାଗିବା ଦେଖି ତାକୁ ଗାଳି ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଶେଷରେ ବିରୁଦ୍ଧ ଚଢ଼େଇଟି ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଗଲା । ଏହାଦେଖି ଦୁଇ ଲୋଭୀ ଭାଇଙ୍କର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ତହିଁ ଆଉ ଦିନ ଚଢ଼େଇଟି ଅନ୍ଧରେ ମଞ୍ଜିଟିଏ ଧରି ଫେରି ଆସିଲା । ସେଇଟି ଟଙ୍ଗଟଙ୍ଗି ର ପାଦତଳେ ପକାଇ ଦେଇଗଲା ।

ଦି'ଭାଇ ଅତି ଯତ୍ନରେ ମଞ୍ଜିଟିକୁ ନେଇ ପୋତିଦେଲେ । ଫଳ କଥା ଭାବି ଭାବି ସାରା ରାତି ସେମାନଙ୍କ ଆଖିକୁ ନିଦ ଆସିଲା ନାହିଁ । ତା' ପରଦିନ ବିରୁଦ୍ଧ ଗଞ୍ଜ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ ।

ମହା ଖୁସିରେ ସେମାନେ ଗଞ୍ଜରୁ ମନଇଚ୍ଛା ଲୁଉ ତୋଳି ଘର ଭିତରେ ଜମା କରିବାକୁ ଲାଗି ଗଲେ । ରେଷେଇ ଘରୁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଚୁରୀ ଆଣି ଆଗେ ଗୋଟିଏ ଲୁଉ କାଟିଲେ ।

ହେଲେ, ଲୁଉ ଭିତରୁ ଝଲମଲ ସୁନା ବଦଳରେ ଇଏ କ'ଣ ? ଖାଲି ଗୁଡ଼ାଏ ଘାପ, ଝିଟିପିଟି ଆଉ ବେଙ୍ଗ । ଦି'ଭାଇ ଭୟରେ ଧରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏ ଭୟଙ୍କର ଦୁର୍ଘଟଣା ଦେଖି ଜ୍ଞାନିଆରେ ସେମାନେ ସେ ଲୁଉଟି ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ଆଉ ଗୋଟିଏ କାଟିଲେ । ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଯେତୋଟି ଲୁଉ କାଟିଲେ ସବୁଥିରୁ ବାହାରିଲେ ସେଇ ଜନ୍ମଗୁଡ଼ା ।

ଝୁଝୁ ଝୁଝୁ ଯାଏ ଘରଟା ଯାପରେ ଡାକ ଘୋଇଗଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ
ଗୋତରେ ଚୁପେଇ ଘୋଇଗଲେ । ଦୁଇଭାଇ ଭୟରେ ଚିତ୍କାର କରି ଛାତିପିଟି ଘୋଇ
ଦୋଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଧାଇଁ ଧାଇଁ ସେମାନେ ଉଜ୍ଜଳ ପାର ଘୋଇ ଦେଶ ଡାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ । ସେଇ
ଦିନଠୁ ସେମାନଙ୍କର ଆଉ ଦେଖା ନାହିଁ ।

କୋପୀ ରାଜା (ଫିଲିପାଇନସ୍)

ଦକ୍ଷିଣ ଲୁକନ ପାତାତ
ଭିତରେ ତମାଖୁ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର
ଦେଶ । ବହୁ ବର୍ଷ ତଳେ ସେ
ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ରାଜା ରାଜୁତି
କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ନାମ ହରି କା
ବୁସକିନ୍ । ସେ ଥିଲେ ଖୁବ୍
ତହୁର । ତାଙ୍କ ରାଜୁତି କାଳରେ
ଲୋକେ ଧନୀ ଓ ସମର୍ଥ ଶାଳୀ
ଥିଲେ ।

ତମାଖୁ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପାଖକୁ
ଯିବାକୁ ରାଜା ଆଦୌ ଘୃଣା
କରୁ ନଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ
ସେ ତମାଖୁ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଭଲ ଭଲ
କୌଶଳମାନ ଶିଖାଇ ଦେଉ-
ଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ
ଦେଶରେ ସବୁଠୁ ଭଲ ଆଦ-
ରହୁତ ଫସଲ ହେଉଥାଏ ।

ଆଖପାଖ ରାଜ୍ୟର ଚାରିଆଡ଼ୁ ଲୋକେ ରାଜା ଘରି କା ବୁଝକିଦୁଙ୍କ ଦେଶକୁ ଆସି
ସେମାନଙ୍କ ଜିନିଷପତ୍ର ବଦଳରେ ଦାନିକା ତମାଖୁ ନେଇ ଯାଉଥାନ୍ତି ।

ଦିନେ ରାଜା ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କର ସବୁ ମୁଖିଆ ଲୋକଙ୍କୁ ତକାଇ ଗୋଟିଏ ସଭା
କଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ମୁଁ ଦୂର ଯାତ୍ରାରେ ଯାଉଛି । କେବେ ଫେରିବି
ଜାଣେନା । ପତୋଣୀ ଓ ଦୂର ରାଜ୍ୟର ରାଜାମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୋର ବହୁତ କାମ ଅଛି ।
ସେଥିପାଇଁ ମୋତେ ଅନେକ ଦିନ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ତମାଖୁ ଅମଳ ଉତ୍ସବରେ ରାଜା ରହିବେ ନାହିଁ ଜାଣି ସଭିଏଁ ମୁହଁରେ ଦୁଃଖର
ଛାଇ ଖେଳିଗଲା ।

ରାଜା କହିଲେ, “ମୁଁ ବି ଖୁବ୍ ଦୁଃଖିତ । ଅମଳ ଉତ୍ସବରେ ମୁଁ ଏଠି ରହିପାରୁ
ନାହିଁ । ହେଲେ ସବୁ ଯେମିତି ଠିକ୍ ରୂପେ ଚାଲେ, ତୁମେ ସମସ୍ତେ ଦେଖିବ ବୋଲି
ମୋର ପୁରୁ ଉତ୍ସାହ ରହିଛି । ମୁଁ ଯଦି ସଫଳ ନ ଫେରେ, ଆସନ୍ତା ଫସଲ ଯେମିତି
ଲଗାଯାଏ, ଦେଖିବ । ସବୁ ଥର ପରି ଫସଲ ଯେମିତି ଭଲ ହୁଏ, ଆଉ ଭଲ ତମାଖୁ
ବୋଲି ଆମ ଦେଶର ଟେକ ରହେ ।

ତହିଁଆର ଦିନ ରାଜା ଯାତ୍ରାରେ ବାହାରି ଗଲେ । ସେ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି କେହି
କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

କିଏ କହିଲା, “ପାତାତ ସେପଟକୁ ସେ ଯାଉଛନ୍ତି ।” ଆଉ କିଏ କହିଲା, “ନା,
ସମୁଦ୍ର ବାଟେ ସେ ପର ଦରିଆପାରି ଦେଶକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ସେ ଦେଶ ଏତେ ଦୂରରେ
ଯେ ଚିଲ ଶାଗୁଁ ଶାଙ୍ଗ ଆଖି ବି ସେଠିକି ପାଇବ ନାହିଁ ।”

ହେଲେ କେହି ଠିକ୍ ରୂପେ କହିପାରିଲେ ନାହିଁ, ରାଜା କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ।
ସେ କଥା ରାଜା କାହାରି ଆଗରେ କହି ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତି ।

ଅମଳ ବେଳ ଆସିଗଲା । ଫସଲ ଏତେ ଭଲ ହେବ ବୋଲି ଲୋକେ ଆଶା
କରି ନ ଥିଲେ ।

ଏହାଦେଖି ସେମାନେ କହିଲେ, ଆମର ଉତ୍ତମ ଚଳା ଆମକୁ ଭଲ ଶିକ୍ଷା
ଦେଇ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ସେ ବର୍ଷ ସମସ୍ତେ ତମାଖୁ ଅମଳର ଖୁବ୍ ସନ୍ତୋଷ କଲେ । ରାଜା ଘରି କା
ବୁଝକିଦୁଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ସଜାମାନେ ଆଗଠୁଁ ଆହୁରି ଅଧିକ ଧନୀ ହୋଇଗଲେ ।

ବଡ଼ ବଡ଼ ମାନେ କହିଲେ, “ତମାଜାର । କିନ୍ତୁ ରାଜାଙ୍କ ଉପଦେଶକୁ ଆମେ
କେବେ ଭୁଲିବା ନାହିଁ ।”

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନେ ପାହାଡ଼ କଡ଼େ କଡ଼େ ଫସଲ ରୁଆ କାମରେ ଲାଗି
ଗଲେ । ରାଜା ଯଦି ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଥାନ୍ତେ, ସେମାନଙ୍କର କର୍ମନିଷ୍ଠା
ଆଉ ପରିଶ୍ରମ ପାଇଁ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରିଥାନ୍ତେ ।

ଦଶବର୍ଷ କାଳ ଲୋକେ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କଲେ । ସ୍ତବି ବର୍ଷ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଠାରୁ
ଅଧିକ ଭଲ ଫସଲ ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଯାଏ ରାଜା ଯାତ୍ରାରୁ ଫେରି ନ ଥାନ୍ତି ।
ଧୀରେ ଧୀରେ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ପାଶୋରି ଯିବାକୁ ବସିଲେ । ଶେଷକୁ ସେ ଲୋକଙ୍କ
ସ୍ମୃତିରେ କେବଳ ରହିଗଲେ ।

ସେତେବେଳେ ରାଜା ଯଦି ଫେରି ଆସିଥାନ୍ତେ, ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ବି

ପାରିନ ଥିଲେ ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ସେ ଯିବାବେଳେ ରାଜ୍ୟ ଯେତେ
ଧନୀ ଥିଲା, ତାଠୁ ଦଶଗୁଣ ଅଧିକ ଧନୀ ହୋଇ ଯାଇ ଥିଲା । ଯେଉଁଠି ଡୋର କୁଡ଼ିଆ
ଥିଲା, ସେଠି ଏବେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଘରମାନ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଲୋକେ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ଖୁବ୍
ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଜୁଗା ।

ସେଥିପାଇଁ ବୋଧେ ସବୁ ଘଟଣା ବଦଳିଗଲା । ତମାଖୁ ଋଣୀମାନେ ଏଣିକି
ଖେତରେ କାମ କରିବାକୁ ଘୁଣା କଲେ ।

ସେମାନେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ, “ଖେତକୁ ଯାଇ କାହୁଁଥିବେ କାମ କରି
ଆମର ଏ ସୁନ୍ଦର ଜୁଗାପଟା ନଷ୍ଟ କରିବା କ’ଣ ଠିକ୍ ହେବ ?”

ତମାଖୁ ଖେତ ଏଣିକି ଅବହେଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଲା । ଯେଉଁ ତମାଖୁ
ଖେତରେ ଦିନେ ସୁନା ଫସଲ ଫଳୁଥିଲା, ଏବେ ତାହା ଶୁଖିଲା ଆଉ ଧୁଳି ଧୁସରିଆ

ଦେଖାଗଲା । ଫସଲ ଅମଳ କମିଯିବାରେ କିଛି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ନାହିଁ । ତମାଖୁ କିଛିବାକୁ ଆସୁଥିବା ବେପାରୀମାନଙ୍କୁ ଲୋକେ କହିଲେ, “ଏ ବର୍ଷଟା ଭାରି ଖରାପ ବର୍ଷ ।”

ସବୁଦିନେ ବର୍ଷଟା ଖରାପ । ହେଲେ ଋଷର ଉନତି ପାଉଁ କେହି କିଛି କଲେ ନାହିଁ । ନିଜନିଜର ଲୁଗାପଟା, ଧନସମ୍ପତ୍ତି ରଖିବାରେ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ । ତମାଖୁ ଖେତ ଯନ୍ତ୍ର କେହି ଯନ୍ତ୍ର ନେଲେ ନାହିଁ ।

କେତୋଟି ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟଟା ଗରିବରୁ ଆହୁରି ଗରିବ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ବହୁ ଦିନ ଧରି ଖେତକୁ ହେଲା କିରିବା ଫଳରେ ସବୁଠୁ କମ୍ ଅମଳ ବି ହେଲା ।

ସ୍ୱାଲୋକମାନେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ, “ଭୋକ ଉପାସରେ ଆମେ ମରିଯିବୁ ।”

ଦୁରୁଷମାନେ ଗୁଣିଯାଇ କହିଲେ, “ଆମେ ତୁମଠୁ କ’ଣ ବେଶି ଭଲରେ ଅଛୁ ?”

ଏତେ ଯତ୍ନ ହେବା ପରେ ବି ସେମାନେ ଋଷ କରିବା ବଦଳରେ ଖାଲିଟାରେ ବସି କଳି କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁନ୍ଦର ଘର ଗୁଡ଼ାକ ଅସୁନ୍ଦର ଦିଶିଲା । ତଥାପି ଲୋକେ ଅଳସୁଆ ହୋଇ ବସି ରହିଲେ ।

ଭାବିଲି, ଭୁମିକମ୍ପ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ଏ ଲୋକଗୁଡ଼ାକର ଅଳସୁଆମି ଛଡ଼ାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଯୋଗକୁ ସେଇଆ ଘଟିଲା ।

ଘଡ଼ ଘଡ଼ ଶବ୍ଦ କରି ଭୂଇଁଟା ଦିନେ କମ୍ପି ଉଠିଲା । ଲୋକେ ସ୍ରାଣ ବିକଳରେ ଘରୁ ପଦାକୁ ବାହାରି ଆସିଲେ । ଏତେ ବର୍ଷ ହେବ ଏତେ ଜୋରରେ ସେମାନେ କେବେ ଧାଇଁ ନଥିଲେ । ଚିତ୍କାର କରି ସ୍ୱା-ଦୁରୁଷ, ପିଲା ସମସ୍ତେ ଛୁଟିଲେ ପାହାଡ଼ ତଳକୁ ।

“ରହିଯାଅ ।” ହଠାତ୍ ଆଦେଶ ହେଲା ଭଲି ଏକ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ।

ଧାଉଁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଭିତରୁ କେହି ଏ ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଜଣେ ମାତ୍ର ଲୋକ ଦେଖି ସେମାନେ ଅଟକି ଗଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଲୋକଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ପାହାଡ଼ର ସବା ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ମଣିଷ ଜଣେ । ଆଗରେ ଥିବା ଲୋକଟି ତାଙ୍କୁ ବିଛା ପାରି ପାଟି କରି ଉଠିଲା, “ଆରେ, ଏତେ ଆମ ରାଜା ।” ଏହା-ପରେ ଦୁରୁଷା ରାଜାଙ୍କ କଥା ସମସ୍ତଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ରାଜା ହରି କା ବୁଝକିଦ୍ ଛୋପକୁ ଆଉ ଉଠି ରଖିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଗର୍ଜନ କରି ଉଠିଲେ, “ତୁମେ ସବୁ ମୋତେ ଭର୍ଷିତ । ମୁଁ ନ ଥିବା ବେଳେ ଖେତର ଯନ୍ତ୍ର ନେବାକୁ ପରା ତୁମକୁ କହି ଯାଇଥିଲି । ତୁମେ ଭାବିତ, ଏ ରାଜ୍ୟରେ ଏ ଶୁଖିଲା ଭୂଇଁର କିଛି ମୂଲ୍ୟ ଅଛି ?”

ଭାବିଆତେ ନୀରବତା । ଏମିତିକି ପାହାଡ଼ର ଭାଷଣ କମ୍ପନ ବି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ରାଜା ଆଦେଶ ଦେଲେ, “ଏ ବର୍ଷ ତୁମେ ସବୁ ଯେଉଁ ତମାଖୁ ଋଷ କରିବ,

ମୋ ପାଖକୁ ଆଣ ।”

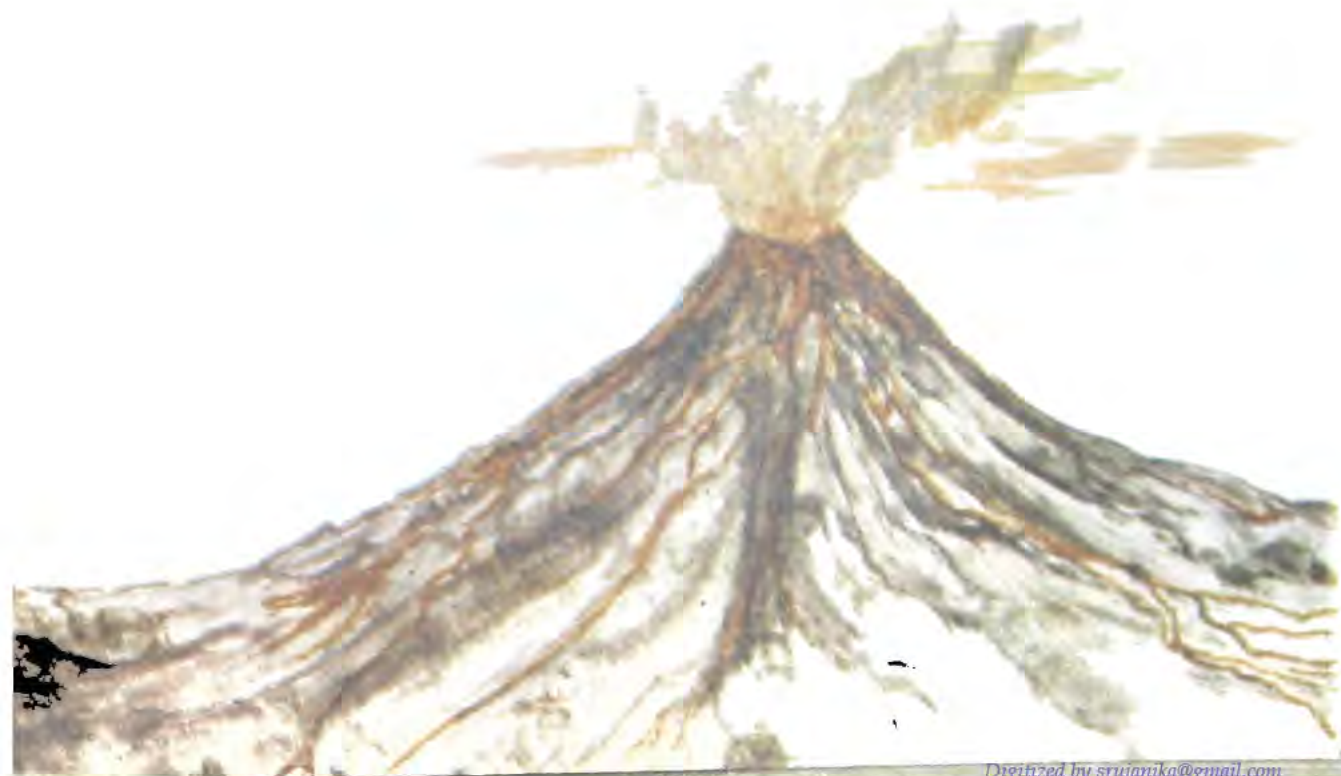
ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ପାଳନ ପାଇଁ ଅନେକ ଲୋକ ଦରବର ହୋଇ ଉଠିଲେ ।
ଲଜ୍ଜାର କଥା, ରାଜାଙ୍କ ସାମନାରେ ସେମାନେ ଆଣି ରଖିଦେଲେ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ
ଫସଲ ।

ରାଜା ହରି କା ବୁଝକିଦ୍ ବହୁ ବେଳ ଯାଏ ତମାଖୁକୁ ଅନେଇଁ ରହିଲେ ।
ଶେଷକୁ କହିଲେ, “ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାହାତ କଡ଼ରେ ମୁଁ ଭଲ ତମାଖୁ ଫସଲ
ନଦେଖିବି ତୁମର ଅବାଧ୍ୟପଣ ଆଉ ଅଳସୁଆମିକୁ ମୁଁ କେବେ ବରଦାୟ କରି
ପାରିବି ନାହିଁ ।”

ଏହାପରେ ସେ ସାମନାରେ ପଡ଼ିଥିବା ଅଳ୍ପ କେତେକ ତମାଖୁ ଗୋଟାଇ
ରଖିଲେ । ସଜ୍ଜାମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଯାଇ ନିଜର ହାତମୁଠାକୁ ପାହାତରେ ପିଟିଦେଲେ ।
ହାତମୁଠା ଯେଉଁଠି ବାଜିଲା, ସେଠି ଦେଖାଗଲା ଏକ ସଜ୍ଜା ଗାତ । ରାଜା ସେଇ
ଗାତ ଭିତରେ ଲମ୍ବ ଦେଇ ଅନ୍ଧର୍ଦ୍ଦାନ ହୋଇଗଲେ । ଏହାଦେଖି ସଜ୍ଜାମାନେ କାନ୍ଦି
ଉଠିଲେ ।

ରାଜା ହରି କା ବୁଝକିଦ୍ ଏବେ ବି ପାହାତ ଭିତରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛନ୍ତି ।
ଭଲ ମନରେ ଥିବାବେଳେ କିଛି ଧୂଆଁ ପତ୍ର ପିଅନ୍ତି । ପାହାତ ଉପରେ ତାର ଧୂଆଁ
ଉଠୁଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏହାଦେଖି ଲୋକଙ୍କର ମନ ପଡ଼ିଯାଏ, ସେ ଏବେ ବି
ସେଠାରେ ରହିଛନ୍ତି ।

ମନ ତାଙ୍କର ଯେତେବେଳେ ଖରାପ ଥାଏ, କ’ଣ ସେ ଘଟୁଥିବ ସେ କଥା
ଭାବିବାକୁ ମୋତେ ଘୃଣା ଲାଗେ । ତୁମକୁ କ’ଣ ସେମିତି ଲାଗେ ନାହିଁ ?

ବିଧବାର ଗଧ (ଚିନା ଲୋକକଥା)

ଏକଦା ଚୀନରେ ଜଣେ ଯୁବକ ବଣିକ ଥିଲେ । ସେ ସେମିତି ସାହାଯ୍ୟ, ସେମିତି ଖୁଲକ । ବହୁ ଦୂର ଦୂରନ୍ତ ଦେଶ ସେ ବୁଲିଛନ୍ତି । ରାତିରେ ରାସ୍ତା କଡ଼, ପାଉଁଶାଳାରେ ବିଶ୍ରାମ ନିଅନ୍ତି । ଯେତେ ଶ୍ଵେତ ଉତ୍ତରେ ଯବୁବେଳେ ହାତରେ ତାଙ୍କର ଥାଏ ଚୁରାଟିଏ ।

ଦିନେ ପାହାଡ଼ ଦେଇ ବହୁ ଦୂର ଯାତ୍ରା କରିବା ପରେ ସେ ଢାଳିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଗଧଗୁଡ଼ାକ ନଧ୍ୟ ବୋଝ ବୋହି ବୋହି ଥକିଗଲେ ।

ବଣିକ ଗଧଗୁଡ଼ାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ କଅଁଳେଇ କହିଲେ, “ବିଚରା ପଶୁଗଣ, ତୁମେ ଯବୁ ବୁଡ଼ା ହୋଇ ଗଲୁଛି । ଏବେ ତୁମର ବିଶ୍ରାମ ନେବା ଆଉ ଶାଗୁଆ ଖେତରେ ଚରିବାର ବେଳ ।”

ସେତିକି ବେଳେ ବୁଡ଼ାଟିଏ ଯାଉଥିଲା । ବଣିକଙ୍କ ଡାକରେ ସେ ଅଟକି ଗଲା ।

ବଣିକ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଁ ନମସ୍କାର ହୋଇ କହିଲେ, “ଦିନ ସାରା ଚାଲି ଚାଲି ଥିବି ପାଇବି, ରାତିଟା କାଟିବା ପାଇଁ ଏଠି କେଉଁଠି ପାଞ୍ଚଶାଳା ଥିବ ଜାଣ କି ?”

ବୁଢ଼ା ଲୋକଟି ରାସ୍ତା ଆଡ଼କୁ ହାତ ଦେଖାଇ କହିଲା, “ସେଇ କଡ଼କୁ ବୁଲି ଗଲେ ଦୁମେ ବିଧବା ତିଆଗର ପାଞ୍ଚଶାଳାରେ ପହଞ୍ଚିବ । ସେ ସେମିତି ବନଜାର ଖାଦ୍ୟ ସଞ୍ଚୁତ କରେ ନା, ଅନେକ ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମିତି କେଉଁଠି ମିଳିବ ନାହିଁ ।”

ବଣିକଙ୍କ ବୁଢ଼ା ଗଧ ଗୁଡ଼ାକ ଦେଖି ସେ କିଛି କ୍ଷଣ ରୁପ୍ ହୋଇ କହିଲା, “ହଁ, ସେ ଗଧ ବି ବିକେ । ତା’ ଖାଦ୍ୟ ଭଳି ଗଧ ଗୁଡ଼ିକ ବି ଖୁବ୍ ସସିଦ୍ଧ ।”

ଏକାବେଳେକେ ବିଶ୍ରାମ ଆଉ ଆରାମ ମିଳିବା କଥା ଶୁଣି ବଣିକ ଭାରି ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ବିନୟର ସହିତ ସେ ବୁଢ଼ାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇ ଆଗକୁ ଚାଲିଲେ ।

ପାଞ୍ଚଶାଳା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ଦେଖିଲେ, ସେଇଟି ଭାରି ପରିଷ୍କାର, ପରିଚ୍ଛନ୍ନ । ଚାରି ପାଖରେ ସୁନ୍ଦର ବଗିଚା ।

ଏକ ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଦୁଆର ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ମଧୁର ସ୍ଵରରେ କହିଲା, “ଆସନ୍ତୁ ।”

ଏହାକହି ବଣିକଙ୍କୁ ସେ ଗଧଶାଳା ଦେଖାଇଦେଲା । ବିଧବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ତାର କେହି ଚାକର ନ ଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ନିଜେ ଗଧଗୁଡ଼ିକର ଯତ୍ନ ନେଲେ ।

ଗଧଗୁଡ଼ାକ ଆରାମରେ ରହିବା ପରେ ବଣିକ ବୈଠକଖାନାରେ ପଶିଲେ । ଉତ୍କଳ ଆଲୋକରେ ବୈଠକଖାନାଟି ବେଶ୍ ଶୋଭା ପାଉଥିଲା । ଆଗରୁ ଅନେକ ଲୋକ ସେଠି ବସି ଖିଆପିଆ କରୁଥାନ୍ତି । ନିଜନିଜର ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ କୁହାକୁହି ହେଉଥାନ୍ତି ।

ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ କହୁଥାନ୍ତି, “ଭଉର ଦକ୍ଷ ଶରେ ଏତେ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ ବୁଲିବି ହେଲେ ସା ଭଳି ଆରାମଦାୟକ ପାଞ୍ଜିଆଳା ମୁଁ ଆଉ କେଉଁଠି ଦେଖିନାହିଁ ।”

“ବିଧବାର ରକ୍ଷଣା ବି ସେମିତି । କେହି ତା’ର ସମକକ୍ଷ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆଉ ଜଣେ ନିଜ ପେଟକୁ ଆଉଁସି ସନ୍ତୋଷ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

“ଭାବେ ଓ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମୁଁ ଯେତେ ଜାଣା ବୁଲିବି, କେଉଁଠି ଏମିତି ଯନ୍ତ୍ର ପାବନି ।” ବଣିକଙ୍କୁ ଅନ୍ୟଜଣେ କହିଲେ ।

ଯତରେ ଖାଦ୍ୟଟା ଥିଲା ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର । ଏମିତି ସୁଆଦିଆ ଜିନିଷ ବଣିକ କେଉଁଠି ଖାଇ ନଥିଲେ ।

ସମସ୍ତେ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦରେ ଚିଆଙ୍ଗର ରକ୍ଷା ରକ୍ଷି ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଲେ । ପେଟପୁରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରେ ଆଙ୍ଗୁର ଚାଟି ଚାଟି ସମସ୍ତେ ପଶମର କୁସନ ଉପରେ ଆଉଟି ପଡ଼ିଲେ ।

ଏହାପରେ ଚିଆଙ୍ଗ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଗହମ ପିଠା ଥିବା ଗୋଟିଏ ପେଟ ଥୋଇ ଦେଇଗଲା । ସମସ୍ତେ ଖୁସିରେ ଖାଇ ବସିଲେ । ହେଲେ ଯୁବକ ବଣିକ ଖୁବ୍ ବୁଝ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ଖାଇଲେ ନାହିଁ । ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଯାଇ ଗୋଟିଏ କିତ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ସେଇ ଘରେ ତାଙ୍କୁ ରୁଟିଟା କଟାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଘରେ ପଡ଼ିଥାଏ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ହୋଇ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଶେସ । ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ପଡ଼ିଥିବା ଶେସକୁ ବାଣି ବଣିକ ସେଥିରେ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ । ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ତାଙ୍କୁ ନିଘୋଡ଼ ନିଦ ଲାଗି ଗଲା ।

ଅଳ୍ପ କେତେଦୂର ଶୋଇଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, କ’ଣ ଗୋଟେ ରଗଡ଼ିବା ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ତାଙ୍କର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା । ହାତରେ ଖଣ୍ଡା ଧରି ସେ ଶେସ ଉପରୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କ ଚାରି ପାଖରେ ଅନ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଶୋଇଥାନ୍ତି । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ସେ ପଥର ଭଳି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ । ଏତିକିବେଳେ ପୁଣି ସେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଏକ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଆଶ୍ଚୁତା ଶବ୍ଦ ।

ଭାବିଲେ ପାଞ୍ଚଶାଳାରେ ବୋଧେ ଶ୍ଵେତ ପଶିଛି । ଭାବୁଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ମୁଁ ଦେଖି ନେଉଛି, କେମିତି ଜଣେ ନିରୀହା ବିଧବା ଘରୁ ଶ୍ଵେତ କରିବେ ।

ଆସେ ଆସେ ଯାଇ ପାଖ ଘରର ଝରକା ଆଡ଼କୁ ସେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମାରି ଚାହିଁଲେ । ଯାହା ଦେଖିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ପାଟି ମେଲୁ ହୋଇଗଲା । ଘରଟିରେ ଗୋଟିଏ ଭବି । ତା' ପୁଅ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକର ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଶେଯ ତଳୁ ଗୋଟିଏ ସକାଶ ଟୁଙ୍ଗ କାଢ଼ି ନଇଁପଡ଼ି ତାକୁ ଦେଖୁଥାଏ । ତାର ବଡ଼ ବଡ଼ କଳା ବାଳଗୁଡ଼ାକ ତା' କାନ୍ଧ ଉପାଖରେ ଉଡୁଥାଏ । ସେଗୁଡ଼ା ସାପଭଳି ପବନରେ ଗୁଡ଼ାଇ ହୋଇ ଯାଉଥାଏ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହିଳାଟି ଝରକା ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଆସୁଥିବା ଦେଖି ବଣିକ ଜାନିଆରେ ପଞ୍ଜକୁ ଘୁଞ୍ଚି ଆସିଲେ । ଅନ୍ଧାରରେ ତାର ଜଳିଲା ଜଳିଲା ଆଖିଦୁଇଟା କ'ଣ ଯେମିତି ଖୋଜୁଥିଲେ । ବଣିକ ଆମୁରି ପଞ୍ଜକୁ ହଟି ଆସିଲେ ।

ଝରକା ପାଖରୁ ଘୁଞ୍ଚି ଯାଉଥିବା ମୁହଁଟିକୁ ଚିହ୍ନିପାରି ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହି ଉଠିଲେ, “ଆରେ, ଇଏ ତ ସେଇ ବିଧବା ତିଆଙ୍ଗ । ହେଲେ ମୁହଁରେ ତାର ଏ ଦୁଃଖ ଉଠାଣୀ କାହିଁକି ? ଲୁଚି ଦେଖେ, କ'ଣ ସେ କରୁଛି ।”

ତିଆଙ୍ଗ ସିନ୍ଧୁକ ପାଖକୁ ଫେରିଗଲା । ବଣିକ କାବା ହୋଇ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ସିନ୍ଧୁକରୁ ସେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ କାଠ ଘୋଡ଼ା, କାଠର ଗୋଟିଏ ମଣିଷ ଆଉ ଛୋଟ ଶଙ୍ଖାଳଟିଏ କାଢ଼ିଲା । ତା' ପରେ ନଇଁ ପଡ଼ି କ'ଣ ସବୁ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବଣିକ ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ କିଛି ଶୁଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ତାର ସ୍ଵର ସରଳ ହେବା ମାତ୍ରେ କାଠ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ାକ ଉଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେଇ ଘରଟିରେ ହଲ ହୋଇଗଲା ।

ହଲ ହୋଇ ସାରିବା ପରେ ବିଧବାଟି ସେଇ କାଠ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ପୁଣି ସିନ୍ଧୁକରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଦେଲା । ମୁଠାଏ ମଞ୍ଜି ଆଣି ମାଟିରେ ଗୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ବଣିକଙ୍କ ନିୟମ ଦେଖି ଆମେ କେବେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାନି । କାରଣ ଆମ ଭିତରୁ କେହି କେବେ ଏଭଳି ଦୁଃଖୀ ଦେଖି ନ ଥିବୁ । କୁହୁକ ମଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକ ହୁଇଁ ହୁଇଁବା ମାତ୍ରେ ଗହମ ଗଞ୍ଜ ଗଞ୍ଜୁରି ଉଠିଲା । ଋହୁଁ ଋହୁଁ ସାରା ଘରଟି ସୁନେଲି ଗଞ୍ଜରେ ଭରିଗଲା ।

କେତେ ସହଳ ସହଳ ଏସବୁ ଘଟଣା ଘଟି ଯାଉଥାଏ । ବିଧବାଟି ଗହମ ଅମଳ କରି ହେମାଦକ୍ଷାରେ ତାକୁ କୁଟିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲା ।

ଖୁସି ହୋଇ ସେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, “ହେଁ ହେଁ, କୁହୁକ ଫିଠା କରିବା ପାଇଁ ଏବେ ମୋର ବହୁତ ଅଟା ହୋଇଗଲା ।”

ବଣିକ ଚିନ୍ତିତ ମନରେ ନିଜ ଶେଯ ପାଖକୁ ଆସିଲେ । ଗହମ ଫିଠାରେ କି କୁହୁକ ରହିଛି, ଏକଥା ଭାବି ଭାବି ସେ ଖୋଜ ପଡ଼ିଲେ । ନିଶ୍ଚିତ ହେଲେ, ଯାହାହେଉ ସେ ତାକୁ ଖାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ତହିଁଆର ଦିନ ସକାଳେ କାହାର କହୁଣୀ ମାତରେ ବଣିକ ଶେଯରୁ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ । ଚଟାଣରେ ପଡ଼ି ରହିଥିବା ବେଳେ କୋରରେ ଗଧ ରହି ଶୁଣି ତାଙ୍କ କାନ

ଗୁଡ଼ା ତାବ୍‌ତା ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତେଇଁ ଉଠି ଉଠିଥାତକ୍ ଅନେଇଁଲେ । ଦେଖିଲେ
ସବୁ ଆକାରର ଗଧରେ ଘରଟି ଭରପୁର ।

“ହେଲେ, ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ କାହାନ୍ତି ?” ସେ ମନକୁ ମନ ପଚାରିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଗତ ରାତିର ଘଟଣା ସବୁ ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ଚିନ୍ତାର କରି
ଉଠିଲେ, “କି ଧୁଆଁ ବୁଜା । କୁହୁକ ପିଠା ଖୁଆଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗଧ କରି ପକାଇଟି ।”

ଆଉ ଅଧିକ କାଳ ନ ଭାବି ନିଜର ବିଜ୍ଞାପଣ ଧରି ବିଧବାଠାରୁ ମେଲାଣି
ନେବାକୁ ସେ ଉଠିଲେ ।

ତାକୁ କହିଲେ, “ଜଳଖିଆ ଖାଇବାକୁ ମୋର ବେଳ ନାହିଁ । ହେଲେ ବାଟରେ
ଖାଇବା ପାଇଁ ଦୁମର ଚମଟାର ଗହମ ପିଠା କେତେଖଣ୍ଡ ନେଇଯିବାକୁ ଅନୁମତି
ଦିଅ ।”

ଅତି ଆଗ୍ରହରେ ଚିଆଙ୍ଗ ବଣିକ ପାଇଁ କେତେଖଣ୍ଡ କୁହୁକ ପିଠା ବାନ୍ଧିଦେଲା ।
ବିଧବାର ବଦାନ୍ୟତା ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇ କହିଗଲେ ଫେରିବା ବାଟରେ ସେ
ନିଶ୍ଚୟ ପାଉଁଶାଳାକୁ ଆସିବେ ।

ମୁଁ ଯଦି ବଣିକ ଜ୍ଞାନରେ ଥାଆନ୍ତି, ସୌଭାଗ୍ୟକୁ ରକ୍ଷା ପାଇ ଯାଇଥିବାରୁ
ଭଗବାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଥାନ୍ତି । ଭବିଷ୍ୟତରେ ପାଣ୍ଡଶାଳାକୁ ଆଉ କେବେ ଆସି
ନ ଥାନ୍ତି । ହେଲେ ବଣିକ ମୋଠାରୁ ଅଧିକ ସାହସୀ ମୁଣି ଚହୁର ।

କେତେଦିନ ପରେ ସେ ପାଣ୍ଡଶାଳାକୁ ଫେରିଲେ । ବେଶ୍ ଫୁର୍ତ୍ତରେ ପାଣ୍ଡଶାଳା
ଦୁଆରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ କବାଟ ବାଡେଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ବଣିକଙ୍କୁ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଦେଖି ତିଆଜ ତାଟକା ହୋଇଗଲା ।

ବଣିକ ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାନ୍ତି, “ହଉ ରହ, ଏଥର ମୋର ପାଳି । ତୋତେ
କେମିତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କରିଦେଉଛି ଦେଖ ।”

ବଣିକ ଖୁସି ହୋଇ ବିଧବାକୁ ସ୍ବାଗତ କଣାଇଲେ । କହିଲେ, “ଏଠାକୁ ଫେରି
ଆସି ମୁଁ ଖୁବ୍ ଖୁସି । ତୁମର ରକ୍ଷା ଖାଦ୍ୟ ମୋତେ ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା । କାରଣ ମୋ
ପାଇଁ ଯେଉଁ ଗହମ ଫିଠା ବାନ୍ଧି ଦେଇଥିଲ, ବାଟରେ କେତେକ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ତାକୁ
ଖାଇ ପକାଇଲେ ।”

ବିଧବାଟି ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇ କହିଲା, “ତୁମେ ଭୋକିଲା ରହିଲ, ସତରେ
ମୁଁ ଭାରି ଦୁଃଖିତ ।” ବଣିକ କାହିଁକି ଗଧ ହୋଇନି, ସବୁ କଥା ଶୁଣିଲା ପରେ ସେ
ଆଉ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ନାହିଁ ।

“ମୁଁ କେତୋଟି ତଟକା ଫିଠା ରଖିଛି ।” ଏହା କହି ମୁରୁକି ମୁରୁକି ହସିବାକୁ
ଲାଗିଲା ।

ଚହୁର ବଣିକ କହି ଉଠିଲେ, “ତମଜ୍ଞାର । ହେଲେ, ମୁଁ ସାଙ୍ଗରେ ଯେଉଁ
ଫିଠା ଆଣିଛି, ତାକୁ ଆଗେ ଖୁଆ । ସେମାନେ କହୁଥିଲେ, ଦେଶର ସବୁଠୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ରନ୍ଧଣିଆ କୁଆଡେ ଏ ଫିଠା ତିଆରି କରିଛି । ତୁମେ ଏହାର ବିଭବକ ହେବ ।”

“ନିଶ୍ଚୟ”-- ଏହା କହି ବିଧବା ଖୁଆ ଆଣିବାକୁ ଚାଲିଗଲା । ସେ ଭାବିଲା
“ଏ ଧୁଆଁ ଲୋକକୁ ମୋର କୁହୁକ ଫିଠା ଖୁଆଇବାକୁ ଏବେ ବି ବେଳ ଅଛି ।”

ବିଧବା ଯିବା ପରେ ବଣିକ ତାଙ୍କ ଅଳିରୁ ଡକନେ ଗହମ ଫିଠା କାଟିଲେ ।
ତିଆଜ ତାଙ୍କୁ ଯେମିତିଆ ଫିଠା ବାନ୍ଧି ଦେଇଥିଲା, ଅବିକଳ ସେଇ ରକମର । ତା’
ଢିତରେ ସେ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ଫିଠା ରଖି ଦେଲେ ।

ଦୁହେଁ ବସି ଚା ପିଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବଣିକ ବିଧବାକୁ ଫିଠା ଯାଚିଲେ ।
ସାଧାରଣ ଫିଠାଟିକୁ ବାନ୍ଧି ତିଆଜ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସେ କହିଲା, “ବାଂ ବଡ଼ ତମଜ୍ଞାର ଫିଠାତ । ଏମିତିଆ ଫିଠା
କଲେ ସତରେ ମୋତେ ଭାରି ଗର୍ବ ଲାଗନ୍ତା ।”

ତିଆଜ ଅନ୍ୟ ଫିଠାଟି ଖାଇବା ବେଳେ ବଣିକ ମୁରୁକି ମୁରୁକି ହସୁଥାନ୍ତି । ବିଧବା
ଦ୍ଵିତୀୟ ଫିଠାଟି ଯେତେବେଳେ ଖାଇ ସାରିଲା, ବଣିକ କହିଲେ, “ବେଶ୍, ବେଶ୍
ତିଆଜ, ଏ ଫିଠା ତୁମକୁ ପସନ୍ଦ ଲାଗିଛି ଜାଣି ମୁଁ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେଲି । ଏଗୁଡ଼ିକ ସତରେ
ତୁମ ତିଆରି ଫିଠା ।”

ବିଧବା ପଚାରିଲା, “ତା’ କେମିତି ହେବ ?” ଭୟରେ ତାର ବୁଦ୍ଧି ହଜିଗଲା ।

ବଣିକ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ଗହମ ପିଠାର ସବୁ ଗୁପ୍ତ କଥା ମୋତେ ଜଣା । ସବୁବେଳେ ତୁମ ଗଧଶାଳାରେ କେମିତି ଯୁବା ଗଧମାନେ ରହୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ସବୁ ଜାଣେ ।”

ଛୋପରେ ଚିଆଙ୍ଗର ଦଣ୍ଡ ଶୁଖିଗଲା । ବଣିକ ଆଗକୁ ପାଦ ପକାଇ ପକାଇ କହିଲେ, “ତୁମେ ତୁମର ଉପଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଏବେ ଖାଇଲ ।”

ବିଧବା ଚିଆଙ୍ଗ ରାଗ ଆଉ ଆତଙ୍କରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । ହେଲେ ସେତେବେଳକୁ ତାର କାନଗୁଡ଼ାକ ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଉ ଧୂସର ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ଝୁହୁଁ ଝୁହୁଁ ତାର ଗୁଣିଲା ସ୍ଵର କକ୍‌ଶ ଗଧ ରଡ଼ି ଭଳି ଶୁଣାଗଲା ।

ବିଧବାଟି ସତକୁ ସତ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଗଧରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲା ।

ବୀଠ ହାତୀ (ଶ୍ରୀଲଙ୍କାର ଲୋକକଥା)

ଏକଦା ତନ୍ଦ୍ରାପାଞ୍ଜୋରୀ ନାମରେ ଜଣେ ଧନୀ ଆଉ ଲୋଭୀ ରାଜା ଥିଲେ ।
ତୁରସତ୍ ପାଇଲେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ସେ ନିଜର ଧନସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନେଇଁ ଅନେଇଁ
କଟାଉଥିଲେ । ସିନ୍ଧୁକରେ ଥିବା ଧନ, ନଚେତ୍ ନିଜର ହାତୀମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା
ଗଣନା କରିବା ଉଡ଼ା ଆଉ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ମନ ଲାଗୁ ନ ଥିଲା । କାରଣ
ରାଜା ତନ୍ଦ୍ରାପାଞ୍ଜୋରୀଙ୍କ ସମୟରେ ହାତୀ ସଂଖ୍ୟାରୁ ଜଣେ ଲୋକର ଧନସମ୍ପତ୍ତି
କଳନା କରାଯାଉଥିଲା ।

ଦିନେ ରାଜା ତାଙ୍କର ଜଣେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଭ୍ରମଣ କରୁଥିବା ବେଳେ
କହିଲେ, “ସତରେ ମୁଁ ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ । କାରଣ ପୃଥିବୀରେ ମୁଁ ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ
ଧନଶାଳୀ ରାଜା ।”

ରାଜା ଅତି ଗର୍ବୀ ଆଉ ବଡ଼ ମିଥ୍ୟାସର ଲୋକ । ତେଣୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ସାହସ କରି
ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ନା ମଣିମା, ପତୋଶୀ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ଉଦେନା ଏତେ ଧନୀ ଯେ
ତାଙ୍କ ଦୁଳନାରେ ସମସ୍ତେ ଦରିଦ୍ର ଭଳି ଦେଖାଯାନ୍ତି ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ରାଜା ଭାରି ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସ୍ତ୍ରୋତ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ କହିଲେ, “ସେକଥା କେମିତି ହେବ ? ମୁଁ କ’ଣ ସବୁ ରାଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯୋଦ୍ଧା ନୁହେଁ ? ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ମୋଠାରୁ ଅଧିକ ଧନ ସମର୍ଥ କାହାର ନାହିଁ ।”

ମନ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ମର୍ଣ୍ୟା ମୁବକ ରାଜା ଉଦେନାଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ଭାଳ ଦିଅନ୍ତା କଣ । ସେଇ ବିଦ୍ୟା ବଳରେ ସେ ପୃଥିବୀର ଯେକୌଣସି ହାତୀକୁ ଆୟତ୍ତ କରିପାରନ୍ତି । ତାଙ୍କର କୁହୁକ ବଂଶୀର ସ୍ବର ଶୁଣି କୌଣସି ହାତୀ ପଳାଇ ଯାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।”

ତାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଆଉ କାହାର ଅଧିକ ହାତୀ ଥିବା କଥା ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରପାଞ୍ଚୋଟାଙ୍କୁ ଅସହ୍ୟ ବୋଧ ହେଲା । କୁହୁକ ବିଦ୍ୟା ସେ କେମିତି ଶିଖି ପାରିବେ, ସେଥିପାଇଁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ପାଞ୍ଜିଲେ ।

ଅନେକ ଦିନ ପରେ ସେ ରାଜ୍ୟର ସବୁ ଜ୍ଞାନୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଡକାଇ ଆଦେଶ ଦେଲେ, “କାଠରେ ଏମିତି ଗୋଟିଏ ଫମ୍ପା ହାତୀ ତିଆରି କରିବ, ଯିଏକି ଯେକୌଣସି ଜୀବନ୍ତ ହାତୀ କି ଘୋଡ଼ା ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଦୂର ଗତିରେ ଯାଇ ପାରିବ ।”

କୁହୁକ ହାତୀ ତିଆରି ହେଲା ପରେ ରାଜା ତାକୁ ଦେଖି କହିଲେ, “ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି । ମୋର ଦୁର୍ଭକ୍ଷ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶାଠିଏ ଜଣ ଏହି ହାତୀ ପେଟ ଭିତରେ ରହିବେ ।”

କାଠ ହାତୀ ଭିତରେ ଶାଠିଏ ଜଣ ସୈନ୍ୟ ପଶିଲେ । ତାକୁ ରାଜା ଉଦେନାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ସୀମା ପାଖକୁ ପଠାଗଲା ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ, ରାଜା ଉଦେନାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ଜଣେ ଲୋକ ଏହି ଅଭୁତ ସ୍ରାଣୀଟିକୁ ଦେଖିଲା । ଏକଥା ଜଣାଇବାକୁ ସେ ରାଜାଙ୍କ ନଅରକୁ ଧାଇଁଗଲା ।

ରାଜା ଉଦେନାଙ୍କର କୌତୁହଳ ହେଲା । କୁହୁକ ବୀଣା ଧରି ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ହାତୀକୁ ବାନ୍ଧିବାକୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ।

ଯାହାହେଉ, ସ୍ରାଣୀଟି ଉପରେ ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ସେଇଟି ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରପାଞ୍ଚୋଟାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ଆଡ଼କୁ ମୁହାଁଇ ଦୌଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ରାଜା ଉଦେନା କୁହୁକ ମନ୍ତ୍ର ପାଠ କଲେ । କୁହୁକ ବୀଣା ବଜାଇଲେ । ହେଲେ ସବୁ ବୃଥା ହେଲା । କାଠ ହାତୀର ଦୂର ଗତିକୁ କେହି ରୋକି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ରାଜା ଭାବିଲେ, ଏତ ବଡ଼ ଅଭୁତ ହାତୀ । ମୋ କୁହୁକ ବଂଶୀର ସ୍ବରରେ ମଧ୍ୟ ଅଟକିଲା ନାହିଁ । ତାକୁ କୌଣସିମତେ ମୋଠାରୁ ଖସି ପଳାଇ ଯିବାକୁ ଦେବିନାହିଁ ।

ସେ ଘୋଡ଼ା ଝପଟାଇ ହାତୀ ଫିଙ୍ଗା ଧରିଲେ । ମାଲଲ ମାଲଲ ଧରି ହାତୀ ପଛରେ ଦୌଡ଼ିଲେ । ହେଲେ ତାଙ୍କ ଘୋଡ଼ାଟି ସେତେ ଜୋରରେ ଦୌଡ଼ିପାରୁ ନଥିଲା । ରାଜା ସହଜରେ ଛାଡ଼ିବା ଲୋକ ନୁହନ୍ତି । ସେ ହାତୀ ପଛେ ପଛେ ଧାଇଁ ଚାଲିଲେ । ଶେଷକୁ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ହାତୀଟି ଅଟକିଲା ।

ରାଜା ଉଦେନା ନିଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଠିଆ କରୁ କରୁ ଚନ୍ଦ୍ରପାଞ୍ଚୋଟାଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନେ ହାତୀ ଭିତରୁ କୁଟି ବାହାରି ଆସିଲେ ।

ଆମେତ ଜାଣୁ, ସେଇଟା ସବୁତ ହାତୀ ନୁହେଁ । ହେଲେ ଗୋଟାଏ ହାତୀ ପେଟରୁ ସୈନ୍ୟମାନେ ଲମ୍ବ ଦେଇ ବାହାରି ଆସୁଥିବା ଦେଖି ରାଜା ଉଦେନା କେତେ

ବିସ୍ମିତ ହୋଇଥିବେ, କଲ୍ଲନା କରି ପାରିବ ।

ସବୁଦିନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସୈନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀକରି ସେମାନଙ୍କ ରାଜାଙ୍କ
ପାଖକୁ ଘେନି ଗଲେ । ରାଜା ଉଦେନା ଯେତେବେଳେ ଜାଣି ପାରିଲେ, ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱତାନ୍ତ୍ରୀତ
କରାଯାଇଛି, ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୋଧ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେ ପଚାରିଲେ, “ମୋତେ ଏଭଳି ନୀତି ଉପାସରେ କାହିଁକି
ବନ୍ଦୀ କରିଛ ?”

ନିଜର କୌଶଳ ଯଦଳ ହୋଇଥିବାରୁ ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରପାଞ୍ଚୋଟୀ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।

ସୌମ୍ୟ ଯୁବକ ରାଜା ଉଦେନାଶୁ ଦେଖି ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରପାଞ୍ଚୋଟୀ ମୁହଁରେ ଦୁଃଖ ହସ ପୁଣାଇ ଯଶ କଲେ, “ତୁମେ କୁହୁକ ବିଦ୍ୟା କାହିଁର ପରା ? ସେ ବିଦ୍ୟାଟି ମୋତେ ଯଦି ଶିଖାଇ ଦେବ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ତୁମ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଯାଇ ପାରିବ ।”

ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ରାଜା ଉଦେନା କିଛି କ୍ଷଣ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ—“ତୁ ତୁମକୁ ସେ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇ ଦେବି । କିନ୍ତୁ ତୁମର ସବୁଠୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଯେଉଁଲି ସମ୍ମାନ ଦିଅନ୍ତି, ମୋତେ ସେହିପରି ସମ୍ମାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ବିସ୍ମୟରେ ରାଜା ଯୋପାଜୋଟାଙ୍କ ପାଟି ମେଲୁ ହୋଇଗଲା । ରାଜା ଭାବରେ ସାରା ଜୀବନ କାଳ ଭିତରେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜଠାରୁ ନ୍ୟୁନ ବୋଲି ମନେ କରି ଆସିଛନ୍ତି । ହାତୀ ଶୂନ୍ୟରେ ଉଡ଼ିବା ପରି କାହାରିକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ତାଙ୍କର ସ୍ୱଭାବିକ ବିରୁଦ୍ଧ ଥିଲା ।

ରାଜା ଉଦେନାଙ୍କୁ ସେ ପଚାରିଲେ, “ଯିଏ ତୁମକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବ ତୁମେ ତାକୁ ସେ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇ ପାରିବ କି ?

ଯୁବକ ରାଜା ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ‘ହଁ ।’

ଏକଥା ଶୁଣି ରାଜା ଯୋପାଜୋଟାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧ ଦିଶିଲା । ବାସୁଳାଦତ୍ତା ନାମରେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ସୁନ୍ଦରୀ କନ୍ୟା ଥିଲା । ରାଜା ଉଦେନାଙ୍କ ଠାରୁ ସେ ତ କୁହୁକ ବିଦ୍ୟା ଶିଖି ପାରନ୍ତା । ହେଲେ ସେ ଭୟ କରୁଥିଲେ କାଳେ ଝିଅ ସେଇ ସୁନ୍ଦର ରାଜାଙ୍କ ସେମରେ ପଡ଼ିଯିବ । ନିଜ ଦାତାକୁ ଟାଣି ଟାଣି କିଛି କ୍ଷଣ ସେ ଗଭୀର ଚିନ୍ତା କଲେ । ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ଠିକ୍ କଲେ ।

ରାଜା ଉଦେନାଙ୍କୁ ସେ କହିଲେ, “ମୋର ଗୋଟିଏ କୁଜା ଝିଅ ଅଛି । ସେ ତୁମକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ମାନ ଦେବ । ତା’ ବଦଳରେ ତୁମେ ତାକୁ କୁହୁକ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇ ଦେବ ।”

ରାଜା ଉଦେନା ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହେଲେ ।

ରାଜା ଯୋପାଜୋଟା କହିଲେ, “ଝିଅଟିର ପିଠିରେ କୁଜ ଥିବାରୁ ସେ ଲଙ୍କାବୋଧ କରୁଛି । ତେଣୁ ତୁମେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାବେଳେ, ସେ ପରଦା ଉନ୍ମାତରେ ଲୁଚି ରହିବ ।”

ରାଜା ଉଦେନା ଏସବୁ ସର୍ତ୍ତ ମାନିନେବା ପରେ ରାଜା ଝିଅ ପାଖକୁ ଗଲେ । ତାକୁ କ’ଣ କରିବାକୁ ହେବ, ସେକଥା ଜଣାଇ ଦେଲେ । କହିଲେ, “ଦେଖ ଝିଅ ତୋତେ ଯିଏ ଶିକ୍ଷାଦେବେ, ତାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡ ବୋଗା ଧରିବି । ତେଣୁ ପାଠ ଶିଖିବା ବେଳେ ତୁ ପରଦା ପଛରେ ରହିବୁ । ଯେମିତିକି ତୋ ଦୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କ ଉପରେ ନ ପଡ଼େ ।”

ଠିକ୍ ତା ପର ଦିନଠୁ ରାଜା ଉଦେନା ବାସୁଳାଦତ୍ତାକୁ କୁହୁକ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ପ୍ରଥମ ଦୁଇଦିନ ବାସୁଳାଦତ୍ତା ମନଯୋଗ ଦେଇ ସବୁ ଶୁଣିଲା । ରାଜା ଉଦେନା ଯାହା କହିଲେ, ତାହାକୁ ସେ ସୁନରାବୁର୍ତ୍ତ କଲା । ତୃତୀୟ ଦିନ ତାର ମନ ଅସ୍ଥିର ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ପୂର୍ବ ଦିନ ମାନଙ୍କରେ ସେ ଯାହା ଶିଖିଥିଲା, ସେକଥା ମନେ ରଖିପାରିଲା ନାହିଁ । ବରାବର ଭୁଲ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଶେଷକୁ ରାଜା ଉଦେନା ଆଉ ସହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଧୈର୍ଯ୍ୟତ୍ୟାଗ ହେଲା । ଛୋଟ ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି ସେ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲେ, “ତୋ’ ଭଳି ଗୋଟାଏ ବୋକୀ କୁଜ୍ୟା ଜୀବ ଶହେ ବର୍ଷ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବିଏ କୁହୁକ ବିଦ୍ୟା ଶିଖି ପାରିବ ନାହିଁ ।”

‘କୁଞ୍ଜା’ ଟାକି ସନ୍ତୋଧନରେ ବାସୁଳାଦତ୍ତା ହତବତେଇଗଲା । ସେ ବି ଓଲଟ ଢବାବ ଦେଇ କହିଲା, “ତୁ କୁଞ୍ଜିତ କଦାକାର କୁଞ୍ଜରୋଗୀତା । ମୋତେ ଅପମାନ ଦେବାକୁ କେମିତି ସାହସ କରୁ?”

ତାଙ୍କୁ ଯେପରି ଭାବରେ ସନ୍ତୋଧନ କରାଗଲା, ସେଥିରେ ରାଜା ଉଦେନା ମଧ୍ୟ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ମଝିରେ ଟଣା ଯାଉଥିବା ପରଦାକୁ ଛିଣ୍ଡାଇ ପକାଇ ମୁହାଁ-ମୁହଁ କଲି ପାଇଁ ସେ ସଜ୍ଜୁତ ହୋଇଗଲେ ।

ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ଦେଖି ବିସ୍ମୟରେ ଅଭିଭୂତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରପାତୋଟାଙ୍ଗ କଥା ଅନୁସାରେ କେହି ତ ବିକୃତ, ବିକଳାଙ୍ଗ ନୁହନ୍ତି ॥ ସତରେ ରାଜା ଉଦେନା ଯେତେ ସୁନ୍ଦରୀ ସୁନ୍ଦରୀ ଦେଖିଛନ୍ତି, ବାସୁଳାଦତ୍ତା ସବୁଠୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦରୀ । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା’ ସ୍ତେନରେ ପଡ଼ିଗଲେ । ବାସୁଳାଦତ୍ତା ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଘଟିଲା । କାରଣ ରାଜା ଉଦେନା ଥିଲେ ସକୃତରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଶ୍ରୀ ମୁଦକ ।

କପଟୀ ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରପାତୋଟାଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସେମାନେ କାନ୍ଦିପାରିଲେ । ରାଜା ଉଦେନାଙ୍କ ମୁକ୍ତିପାଇଁ ସବୁ ସକାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାସୁଳାଦତ୍ତା ସଚ୍ଚିନ୍ତୁ ଥିଲେ ।

ବାପା ଯେତେବେଳେ ପଢ଼ାଉଥିଲେ, କୁହୁକ ବିଦ୍ୟା ଶିଖି ସାରିଲୁଣି ? ବାସୁଳାଦତ୍ତା
 ସବୁଥର କହୁଥିଲା ଆଉ କେଜଣା ଦିନରେ ସେ ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ାଉଥିବା ହାସଲ କରିନେବ ।
 ଦିନେ ସେ ବାପାଙ୍କୁ କହିଲା, “ବାପା, ମୁଁ ଏବେ କୁହୁକ ବିଦ୍ୟା ଶିଖି ଗଲିଣି । କିନ୍ତୁ
 ଏହାର ଚମତ୍କାର ଫଳ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ମୋତେ ଗୋଟିଏ ଜାତିର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଦ
 ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଦ ଆମ ରାଜ୍ୟର ସୁଦୂର ସୀମାରେ ମିଳେ ।
 ସବୁଦିନେ ତାହା କେବଳ ରାଜା ଉଦେନାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ସୀମାରେ ରହିଛି ।”

ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରପାଞ୍ଚୋଟା ସେ କୁହୁକ ବିଦ୍ୟା ସ୍ୱୟଂସା ପାଇଁ ଏତେ ବ୍ୟାକୁଳ ଥିଲେ
 ଯେ ରାଜ୍ୟ ସୀମାରେକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଦେଶ ଦେଲେ, ରାଜଜେମା
 ଯେତେବେଳେ ଉଦ୍ଧିବ, ତାକୁ ରାଜ୍ୟର ସବୁ ଘାଟି ଦ୍ୱାର ଖୋଲି ଦେବ ।

ରାଜା ଉଦେନା ଓ ବାସୁଳାଦତ୍ତା ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ ।
 ଦିନକର ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରପାଞ୍ଚୋଟା ଶିକାରକୁ ଗଲେ । ସେଇ ସୁଯୋଗରେ ସେମାନେ
 ଡର ଡର ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଥଳିରେ ସୁନା ମୋହରଗୁଡ଼ିକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କଲେ । ଗୋଟିଏ
 ମଜକୁଟିଆ ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ବସି ନଅର ପାଟକ ବାଟେ ବାହାରି ପଳାଇଲେ ।

ସେମାନେ ରାଜ୍ୟ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ କି ନାହିଁ, ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରପାଞ୍ଚୋଟାଙ୍କ
 ସୈନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କ ପଛକୁ ଲାଗି ଆସିଲେ । ରାଜା ଉଦେନା ଥଳି ଖୋଲି ସୁନା
 ମୋହର ଗୁଡ଼ିକ ଉଠିଆଡ଼େ ବିକ୍ରିଦେଲେ । ସେ ଯାହା ଆକା କରିଥିଲେ ସେଇଆ
 ଘଟିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରପାଞ୍ଚୋଟାଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କ ରାଜାଙ୍କ ଭଳି ଲୋଭୀ ଥିଲେ ।
 ସେମାନଙ୍କ ପିତା ନ କରି ସୈନ୍ୟମାନେ ସୁନାମୋହର ଗୋଟାଇବାରେ ଲାଗିଲେ ।

ଏକ ସୁଯୋଗରେ ରାଜା ଉଦେନା ଓ ବାସୁଳାଦତ୍ତା ଦୁହେଁ ବାଟ କାଟି
ନିରାପଦରେ ଖସି ପଳାଇଲେ ।

ସବୁ ଘଟଣା ଜାଣିପାରି ରାଜା ବନ୍ଦାପାତୋଟା ରାଗରେ ଜର୍ଜର ହୋଇ ଉଠିଲେ ।
ଛୋପ ଓ ହତାଶରେ ସେ କୁଇଁରେ ପାଦ କରୁଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ହେଲେ ରାଜା
ଉଦେନାଙ୍କର କିଛି ଅନିଷ୍ଟ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ସୁଁ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଥିଲେ, ମୋର ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଘେନି ବେଶ୍ ସୁଖରେ ଥାନ୍ତି ।
ଅଧିକ ପାଇବାର ଲାଳସା ରଖି ନ ଥାନ୍ତି ।

ଅତ୍ୟୁଷ୍ଣ ନୃତ୍ୟ-କୋଟ

(ଜୀବନୀ ପରୀ କାହାଣୀ)

ସେ ବର୍ଷ ତଳେ ସୁପୁର ପୁର ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ବିଚିତ୍ର ଗ୍ରାମ ଥିଲା । ସେ ଗ୍ରାମର ଅଧିବାସୀମାନେ ଦେଖିବାକୁ ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲେ । କାହାରି ଦେହର ଗଠନ ବା ମୁଣ୍ଡର ଆକୃତି ସାଧାରଣ ମୁରୁଷ କି କ୍ଷୁଦ୍ର ଲୋକ ଉଲ୍ଲି ନ ଥିଲା । କେତେକଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ-ଲମ୍ବା ଓ ବନ୍ଦା ତ ଆଉ କେତେକଙ୍କର ଖୁବ୍ ବଡ଼ ଓ ଗୋଲକାର । ପୁଣି ଆଉ କେତେକଙ୍କର ବେହେରା ଧନିତି ବିଚିତ୍ର ଯେ ଦେଖିଲେ ମନେ ହେଉଥିଲା, ସତେ ସେପରି ମୁଣ୍ଡ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ଫଳିଚି ଗୋଲ ଆଳୁଟିଏ । ତା ଉପା ମୋଟା ବୁଦ୍ଧି ଆ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କର ବେଶ୍ ଖ୍ୟାତି ଥିଲା ।

ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଥିଲା ଜଣେ ଅଳସୁଆ ଯୁବକ । ଆମେ ତାକୁ ଓଟୋକୋ ନାମରେ ଡାକିବା । ସବୁବେଳେ ଦୁଷ୍ଟାମୀ କରିବାକୁ ଡିଆର । ସାରା ପଡ଼ିଶାର ଲୋକ ମାନଙ୍କୁ ଚିତେଇବାକୁ ସେ ଭାରି ଭଲ ପାଉଥିଲା । ସେମାନେ ବି ତା' ସହିତ ସେହିପରି ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଉଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଦୁଷ୍ଟାମୀ ଲାଗି ଦିନେ ଓଟୋକୋ ବଡ଼ ବିପଦରେ ପଡ଼ିଲା ।

ଟେଙ୍ଗୁ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଅଲୁଅ ଜୀବ । ତାର ଅର୍ଥ 'ଲମ୍ବା ନାକା
ଅନିଷ୍ଟକ୍ଷିପ୍ତ ହୃତ' । ସବୁତରଫେ ତାର ନାକଟି ଖୁବ୍ ଲମ୍ବା । ତାର ଫିଙ୍ଗି ପଡ଼େ ଥାଏ,
ପର ପିତା ହଳେ ଡେଣା । ସେ ବିଚିତ୍ର ରକମର ପୋଷାକପତ୍ର ପିନ୍ଧି ଥାଏ । ତା
ପାଖରେ କୁହୁକ ଶକ୍ତି ବି ଥାଏ । ଅତି ହୁଷା ସବୁଦିନ ଲୋକ ନ ହେଲେ ଟେଙ୍ଗୁ
ସାଙ୍ଗରେ କେହି ଉଲ୍ଲକୀ ଖେଳିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ । ଓଟୋକୋ ପିଲୁ ସେହି-
ଭଳି ଜଣେ ଲୋକ ।

ଦିନେ ବାଉଁଶରେ ସେ ଗୋଟିଏ ନଳ ତିଆରି କଲା । ତାକୁ ନେଇ କ'ଣ କରି ପାରିବ, ଏଇ କଥା ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା' ଭିତରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗୋଟି ପୁରାଇ ଫୁଲି ଉଠେଇ ଦେବାକୁ ସ୍ଥଳେ ଶୁଣିଲା । ତା' ପରେ ଶୁଣିଲା, ତାକୁ ଦୂର-ବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

ଗୋଟିଏ ଆଖି ଉପରକୁ ତାକୁ ଟେକି ଛିଦ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ଟେଙ୍ଗୁ ଭୂତ ତା' ଆଡ଼କୁ ଉଡ଼ି ଆସୁଛି ।

ଓଟୋକୋ ମନକୁ ମନ କହିଲା, “କି ମଜାରେ । ଦେଖେତ କଲ କୌଶଳରେ ଟେଙ୍ଗୁକୁ ଭୁଲେଇ ତା'ଠୁ ସୁନ୍ଦର ନଡ଼ା କୋଟଟି ନେଇ ପାରୁଛି କି ନାହିଁ ?”

ଖୁବ୍ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇଲା ଭଳି ଓଟୋକୋ ସେ ନଳ ବାଟେ ଅନେଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ‘ଊ’, ‘ଆ’ କହି ଚିତ୍କାର କରୁଥାଏ । ଯଦୁ ଟେଙ୍ଗୁଙ୍କ ପରି ଏହି ଛୋଟ ଭୂତଟି ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ କୌତୁହଳୀ ଥିଲା ଓଟୋକୋ କ'ଣ କରୁଛି ଦେଖିବା ପାଇଁ ସେ ତା ପାଖକୁ ଖସି ଖସି ଆସିଲା । ବେ' ବେ' ସ୍ଵରରେ ସେ ନଳ ଭିତରେ ଟିକିଏ ଝୁଝିବାକୁ ମିନତି କଲା ।

ଓଟୋକୋ ଗର୍ଜନ ଛାଡ଼ି କହିଲା, “କ'ଣ କହିଲୁ ? ଯେଉଁ ଦୂରବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଖାସ୍ ମୋ ପାଇଁ ତିଆରି ହୋଇଛି, ତା' ଭିତରେ ତୋତେ ଝୁଝିବାକୁ ଦେବି ।”

ତା' ପରେ ସେ ପୁଣି ନଳ ଭିତରେ ନିରେଖି ଝୁଝିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଗୁଣ୍ଡୁ ଗୁଣ୍ଡୁ ହୋଇ କହୁଥାଏ, “ଆଃ ଝୁଝିବା ଦେଖିବାକୁ କି ଚମତ୍କାର । ଟେଙ୍ଗୁଜୀ, ତୋର କ'ଣ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉନି ? ଚନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡଳର ସତ୍ୟେକ ସମତଳ ଭୂମି ଓ ଉପତ୍ୟକା ମୁଁ ଏଠି ଦେଖି ପାରୁଛି ।”

ଦେଖିବା ଆଶାରେ ଟେଙ୍ଗୁ ବିଭୀରା ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

କାକୁଟି ମିନତି ହୋଇ ସେ କହିଲା, “ଦୟାକରି ମୋତେ ଟିକିଏ ଦେଖିବାକୁ ଦେ । ଥରୁଟିଏ ଝୁଝିବା ଲାଗି ତୁ ମୋର ସୁନ୍ଦର ବୁଟ୍ ଯୋଡ଼ା ନଚେତ୍ ଏ ଚକ ବକିଆ କଲା ଟୋପି ନେଇ ପାରୁ ।”

କତା ସ୍ୱରରେ ଓଟୋକୋ ଉଦ୍ଭବ ଦେଲା, “ନାଃ । ହେଲେ ମୋତେ ଯେବେ ତୋ କୋଟଟା ଦେବୁ, ତେବେ ତୋ’ କଥା କେଜାଣି ବିଚାର କରିବି ।”

ଓଟୋକୋ ଆଉ କିଛି ଭାବିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ କୁତଟା ଓଟୋକୋ ହାତରେ ତା କୋଟଟା ଗୁଞ୍ଜିଦେଇ ବାଉଁଶ ନଳଟାକୁ ଭିଡି ନେଲା ।

ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ପାରେ ଓଟୋକୋ ସେଠୁ ଦଉଡ଼ି ପଳାଇଲା । ଟେଙ୍ଗୁ ଏକୁଟିଆ ବସି ଭାବି ହେଉଥାଏ, ଦୁର୍ଘଟଣା କମିଗଲା ନା ବୁଦ୍ଧି ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଗଲା ॥ ସେତ ଦୂରବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ଭିତରେ ନୀଳ ଆକାଶର ତେନାଏ ଗୋଲାକାର ଅଂଶ ଛତା ଆଉ କିଛି ଦେଖିପାରୁ ନାହିଁ ॥

ଟେଙ୍ଗୁର ଆଖି ଆଗରୁ ଦୂରେଇ ଗଲା ପରେ ଓଟୋକୋ କୋଟଟା ପିନ୍ଧିଲା । କ’ଣ ଘଟିଥିବ ବୋଲି ଦୁମେ ଭାବୁଛ ? ଯାଃ । ଏଥର ତାକୁ ଆଉ କେହି ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ମନେ ମନେ ଖୁସି ହୋଇ ସେ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ରାସ୍ତା ତଳକୁ ଖସି ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

“ଏଥରକ କି ମଜା ହେବ । ସେ ଭାବିଲା । ଓଃ କି ମଜା । କି ମଜା ॥”

ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଧକ୍କା ଦେଇ, ସେମାନଙ୍କର ନାକ ମୋଡ଼ି, ସେମାନଙ୍କୁ ଡରେଇ ଆବାକାବା କରି କେତେ ଦୂରରେ ତାର ସମସ୍ତ କଟିଯାଉଥାଏ ।

ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ ଯେତିକିବେଳେ ଜଣେ ଗର୍ବୀ ଜମିଦାର ସେଇ ବାଟେ ଯାଉଥିଲେ । କାଣି ଆଗ୍ରୁଠିରେ ସେ ଲଗାଇଥିଲେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସୁନାମୁଦି । ସେଇ ମୁଦିଟି ଦେଖାଇ ଫୁଲାଇ ହୋଇ ସେ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିଲେ । ଠିକ୍ ସଞ୍ଜ ମଝିରେ ହୋଇ-ଜନ୍ମି କି ନାହିଁ, ତାଙ୍କ ବାଁ କାନକୁ କିଏ ଯେମିତି ରଗଡ଼ି ଦେବାର ସେ ଅନୁଭବ କଲେ । ରାଗରେ ବୁଲି ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ କିଏ ତାଙ୍କର ତାହାଣ କାନକୁ ଭିଡି ଧରି ଅତି ଦୟନୀୟ ଭାବରେ ଦୁଇ ଥର ବୁଲେଇ ବୁଲେଇ ମାଟିଉପରେ ତାଙ୍କୁ ଡୁମ୍ କରି କରୁଡ଼ି ଦେଲା । ଆହାଃ, ସେ ଗର୍ବୀ ଜମିଦାର ବିରୁଦ୍ଧା କାଦୁଅ ଭିତରେ ପଡ଼ିଥିବାବେଳେ କି ମଉଡ଼ିଆ ସେ ଦୁର୍ଘଟଣା ॥ ଏପରିକି ତରୁଆ ଗାଁ ଲୋକେ ବି ହସି ହସି ଗଡ଼ିଗଲେ ।

ଖୁସି ହୋଇ ଓଟୋକୋ ଆନନ୍ଦରେ ସୁସୁରି ମାରି ମାରି ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଚାଲିଲା । କେତେ ପାହୁଣ୍ଡ ଯାଉଛି କି ନାହିଁ, ଦେଖିଲା ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ତା’ କାଖତଳେ ପୁଟୁଳାଟିଏ ଧରି ଯାଉଛି । ଓଟୋକୋ ତା’ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ି ଯାଇ ସେ ପୁଟୁଳାଟି ଭିଡିଧରି ତା’ ଭିତରୁ ହଳେ ଚକଚକିଆ ଧଳା ମୋଜା ଟାଣି ଆଣିଲା । ତାର ନୂଆ ମୋଜା ହଳକ ତା’ ପାଖରୁ କିଏ ଭିଡି ନେବା ଏବଂ ସେ ମୋଜା ପୁଣି ସାଇଁ ସାଇଁ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଶେଷରେ କାଦୁଅ ଖାଲରେ ପଡ଼ିଯିବା ଦେଖି ଶ୍ରମିକଟି କେତେ ଭୟଭୀତ ଆଉ ବିସ୍ମିତ ହୋଇଥିବ ଅନୁମାନ କରି ପାରୁଛ ?

“ମୋ ମୋଜାକୁ କୁତ ଲାଗିଛି ବୋଲି ଚିନ୍ତା କର । କର ସେ ରାସ୍ତାରୁ ଗଡ଼ି ପଳାଇଲା ।

ନିଜର କୃତିତ୍ୱରେ ଓଟୋକୋ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲା । ଏହାପରେ ଆଉ କ’ଣ କରିବ ବୋଲି ଚିନ୍ତାତତ୍ତ୍ୱ ସେ ଆଗ୍ରହରେ ଆଖି ବୁଲାଇଲା । ଶେଷକୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀମଣିଙ୍କ ଶୁଳ ଉପରେ ତା’ର ଦୁର୍ଘଟଣା ପଡ଼ିଗଲା । ଚଟାପଟ ସେ ଶ୍ରେଣୀ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ଶିକ୍ଷକ ଦରଜା ଆଡ଼କୁ ପିଠି କରି କଳାପଟାରେ ଲେଖୁଥିଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ

୨ ଯୁକ୍ତ ୨ ଲେଖିଲେ । ଦିଶାଣ ଫଳ ଲେଖିବା ପୂର୍ବରୁ ଓଟୋକୋ କଳାପଟାରେ ଅଙ୍କାବଙ୍କା କରି ଲେଖିଦେଲା ଓ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଶିକ୍ଷକ ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଇଲେ । ପିଲାମାନେ କଳାପଟାକୁ, ତା'ପରେ ସେମାନଙ୍କ ହାତକୁ ଓ ତା' ପରେ ପୁଣି କଳାପଟାକୁ ନିରେଖି ଚାହିଁଲେ । କେତେକେ ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ଗଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଶିକ୍ଷକ ଗୁଣ୍ଡୁ ଗୁଣ୍ଡୁ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, “ମୁଁ ଇନ୍ଦୁଟି ଦିଶାଣ ଫଳ ଚାହିଁ ହେବ କିନ୍ତୁ କଳାପଟାରେତ ପାଞ୍ଚ ବୋଲି ଲେଖା ଅଛି ।”

ସେ ପୁଣି ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଇଲେ । “କାହାକୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବି ? ମୋ ବିଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି ଧାନ୍ତା କହୁଛି ନା ଯେଉଁ ଲେଖାକୁ ମୁଁ ଦେଖୁଛି ?”

ଓଟୋକୋ ତାଙ୍କ କାନ ପାଖରେ ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ କରି କହିଲା, “ଦିଶାଣ ଫଳ ପାଞ୍ଚ ।”

ଏହା କହି ସେ ଖେଁ ଖେଁ ହସି ଘରୁ ବାହାରି ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା ।

ଶ୍ରେଣୀ ଘର ଭିତରେ କି ଗୋଳମାଳ ଲଗାଇ ସେ ଚାଲି ନ ଗଲା ॥ ପିଲାମାନେ ନିଜନିଜ ଭିତରେ କଳିକଳିଆ, ଢକ୍ ଢିଢକ୍ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । କିଏ କହିଲା,

ମିଶାଣ ଫଳ ଖୁବି । ଆଉ କିଏ କହିଲା, ନା ନା, ପାଞ୍ଚ । କିଏ କହିଲା, ତେନାଟା କହୁଛି । ମିଶାଣ ଫଳତ ଛଅ ।

ଗୋଟାଏ ଓମାଟା ଟିକି ପିଲା ସବି ଯାତର ଦୁଇ ଆଙ୍ଗୁଠି ଉପରକୁ ଟେକି କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା କେତେ ହେଲା କହିଲ ?”

ଆଉ ଜଣେ ପିଲା ବୋବାଳି ଛାଡ଼ି କହିଲା, “ଆଠ । ତୋ’ ଆଙ୍ଗୁଠି ଗୁଡାକ ଏତେ ମୋଟା ଯେ ଗୋଟିଏ ଆଙ୍ଗୁଠି ଦୁଇଟି ଆଙ୍ଗୁଠି ସଙ୍ଗେ ସମାନ ।” ଜିଭ ଦେଖାଇ ସେ ଖତେଇ ହେଲା । ମୋଟା ପିଲାଟା ରାଗରେ ଚିତ୍କାର କଲା ।

ଦୁଷ୍ଟ ଓଟୋକୋ ଦୁଷ୍ଟାମୀରୁ ଟିକିଏ ଫୁରୁସଦ୍ ନେବାକୁ ଘରକୁ ଘୋଡ଼ିଲା । ଦେହରୁ କୋର୍ କାଢ଼ି ପକାଇଲା । ସଞ୍ଜବେଳକୁ ପୁଣି ଆଉ ଅଧିକ ଦୁଃସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ଦେହ ମନକୁ ସତେଜ କରି ନେବାକୁ ସେ ଟିକିଏ ଭୁଲେଇବାଲାଗି ଠିକ୍ କଲା । ସେ ଶୋଇଥିବା ବେଳେ ତା’ର ମାଆ ଘର ଭିତରକୁ ଆସି ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ନତା କୋର୍ ଚୌକି ପଛରେ ଝୁଲୁଛି ।

ସେ ଘଟାରେ କହିଲେ, “ଝିଃ, କି ଅସନା କୋର୍ଟା ।” ତାକୁ ଉଠାଇ ଧରି ରୋଷେଇ ଘର ଭିତରକୁ ଗଲେ ଆଉ ନିଆଁ ଭିତରକୁ ପୁରାଇଦେଲେ ।

ମା କ’ଣ କଲେ ଜାଣିପାରି ଓଟୋକୋ ରାଗରେ ପଞ୍ଚମ ହୋଇଗଲା । ତମ ତମ ହୋଇ ସେ ପାଉଁଶତଳ ଧରି ବସି ଖୁବ ଗୋଟିଏ କୋଣକୁ ଗଲା । ସେଠି ସେ ପାଉଁଶ ତଳ ତାର ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ଘଷିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଛମେ ଛମେ ସେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଯେତେବେଳେ ତାର ଆଉ ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ରହିଲା ନାହିଁ, ସେ ଗାଁ ଆଡ଼କୁ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ଖୁଲିଲା । ପାଞ୍ଚଶାଳାଗୁଡ଼ିକରୁ ସେ ହସ ଓ କଥାବାଉଁ । ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲା । ଖାଦ୍ୟର ସୁଗନ୍ଧ ତା’ ନାକରେ ବାଜିଲା । ଘୋରରେ ତା’ ପେଟ ଆଉଟୁପାଉଟୁ ହେଉଥାଏ । ସବୁଠାରୁ ଗହଳୀ ହୋଟଳ ଭିତରକୁ ପଶି ଯାଇ ସେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲା । ସମସ୍ତେ ବାସ୍ନାଭର ସୁସ୍ବାସୁ ସୁରୁଆ ଖାଇବା ଆରମ୍ଭ କଲେ କ୍ଷଣି ସେ ଗୁରୁର୍ ଗୁରୁର୍ ଯାଇ ସୁରୁଆ ପାତ୍ରରେ ମୁହଁ ଲଗାଇଦେଲା । ରଙ୍ଗ ଭଳି ସେ ସୁରୁଆ ପିଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ହୋଟେଲ ମାଲିକର କୁକୁର ତାକୁ କୌଶଳରେ ଶୁଙ୍ଘି ଶୁଙ୍ଘି ତା’ ଓଠକୁ ଖୁଟିଲା । ଶୁନ୍ୟତାକୁ ଖୁଟିବା ଭଳି ଦିଶୁଥିବା କୁକୁରଟାକୁ ଦେଖିବାକୁ ସମସ୍ତେ ମୁହଁ ବୁଲାଇଲେ ।

ସୁରୁଆ ପାତ୍ରର ଅତି ପାଖରେ କେଉଁଠୁ ସେମାନେ ଢଳ ଢଳ ପିଇବା ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପାରିଲେ । ହଠାତ୍ ସୁରୁଆ ପାତ୍ର ପାଖରେ ଦୁଇଟି ନାଲିଆ ପୁରୁକା ଓଠ ଦେଖାଗଲା । ଓଠରୁ ସୁରୁଆ ଝୋଳ ବୋହି ପଡ଼ୁଥିଲା । ଦେଖାଶ୍ରୀରାମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଓଠ ତଳେ ଚିବୁକଟିଏ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ତା’ ପରେ ଅତି ନାଲି ରଙ୍ଗର ନାକଟିଏ ।

କେହି ଜଣେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା, “ସଇତାନ--ସଇତାନ ।”

ହୋଟେଲ ମାଲିକ କହିଲା, “କୁହ ହେଉ ସଇତାନ ହେଉ, ମୋ ସୁରୁଆତଳ ଖାଇଦେଇ କେହି ମୋ ଯାତରୁ ଖସି ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।”

ଏହା କହି ସେ ଗୋଟାଏ ଠେଙ୍ଗା ଉଠାଇ ମୁହଁ ନ ଥିବା ସେଇ ନାଲିଆ ନାକ ତଳେ ବୁଲାଇଲା ।

ଓଟୋକେ କୁଟି ପଡ଼ି ଭୟରେ ଚିତ୍କାର କରି ବାହାରକୁ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା ।
ସମସ୍ତେ ତା ପଛେ ପଛେ ଧାଇଁଲେ । ହୋଟେଲ ମାଲିକ ମଧ୍ୟ ଓଟୋକୋର ପଛରେ
ଦୌଡ଼ିଲେ ।

ରଥାରେ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ଓଟୋକୋ ଝାଳନାଳ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା, ପରିଣାମ
ଅତି ସାଂଘାତିକ ହେଲା । ଦେଖ ତ, ଶୁଖିଲା ଥିବା ଯାଏ ପାଉଁଶର ସବୁ ଗୁଣ ଥିଲା
ଓଡ଼ା ହେବା ଛଷି ତାର ସବୁ କୁହୁକ ଶକ୍ତି କୁଆଡ଼େ ଉଭେଇ ଗଲା । ଦୌଡ଼ି ପଳାଉ
ଥିବା ଓଟୋକୋ ଝାଳରେ ଭିଡ଼ି ଅଧା ଚିତ୍ର କର ହୋଇଥିବା ଇବିଟିଏ ପରି
ଦିଶିଲା ।

ଭୟରେ ବୁଦ୍ଧିଜ୍ଞାନ ହରାଇ ସେ ଆହୁରି ବେଗରେ ଦୌଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ଶେଷରେ ଝରଣା ଉପର ପୋଲ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପାଣିକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ପୋଲ
ଧାରରେ ଅନେଇଁ ଥିବା ଲୋକେ ଠିକ୍ ପରେ ପରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ସେଇ
ସୁରୁଆ ପିଇଥିବା ସଇତାନ ଦେଉଟି ଓଟୋକୋ ।

ବିରୁଦ୍ଧା ଅଭାଗା ଓଟୋକୋ ପାଣିରୁ ଟଣା ହୋଇ ଆସିଲା । ନଡ଼ାକୋଟ ଗପଟି
କହିବାକୁ ତାକୁ କୁହାଗଲା । ସମସ୍ତେ ଶୁଣି ହସି ହସି ଗଢ଼ିଗଲେ ।

ସେମାନେ ପାଟିକରି କହିଲେ, “ହଇରେ ପାଗଳା ଭୋଟବୁର୍ଦ୍ଧା । ତୁ କ’ଣ
ଜାଣୁନା ଟେଙ୍ଗୁକୁ ତୁ କେବେ ଠକି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ଧନ୍ଦାରେ ଅସଥାରେ
ତୋର ନାକ ପୁରାଇବା ଉଚିତନୁହେଁ । ଲମ୍ବରେ ତୋ ନାକ ସେମାନଙ୍କର ଅଧା ବି
ନୁହେଁ ।”

ଏହି ଘଟଣା ଉପରେ ବହୁଦିନ ଯାଏ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ହସ କୌତୁକ ଚାଲିଲା ।
ସମସ୍ତେ ଏକଥା ଅଳ୍ପ ଦିନରେ ଭୁଲିଯିବେ, ଏଇ ଆଶାରେ ବିରୁଦ୍ଧା ଓଟୋକୋ ଘରୁ
ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ବୋଧହୁଏ ସେମାନେ ଭୁଲି ଯିବେଣି । ହେଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ
କହିବି ସେ ଦୁନେ, ମୁଁ ଆଉ ସେ ଟେଙ୍ଗୁ ଆହୁରି ଅନେକ ଦିନ ଯାଏ ହସୁଥିବା ।

National Book Trust, India
REVISED PRICE Rs. 5.00